

شاخص‌های ارزیابی پیشرفت نظام اسلامی

بر اساس مطالبات رهبری

سیاسی و امنیتی

۱. شاخص عدالت سیاسی

مسئولان باید همّت کنند تا بتوانند این عدالت مورد نظر اسلام را در همه ابعاد - در ابعاد قضایی در ابعاد اقتصادی در تقسیم منابع ثروت ملی و فرصت‌های گوناگون و در همه چیزهایی که در کشور برای انسان‌ها اهمیت دارد - اجرا کنند

❖ فرصت برابر برای رقابت در انتخابات

۲. شاخص عدالت امنیتی

مسئولان باید همّت کنند تا بتوانند این عدالت مورد نظر اسلام را در همه ابعاد - در ابعاد قضایی در ابعاد اقتصادی در تقسیم منابع ثروت ملی و فرصت‌های گوناگون و در همه چیزهایی که در کشور برای انسان‌ها اهمیت دارد - اجرا کنند عدالت برای همه و عدالت برای همه شئون یعنی عدالت اقتصادی عدالت سیاسی عدالت اجتماعی و عدالت اخلاقی

❖ برخورد یکسان نیروهای انتظامی با مردم

۳. شاخص ظلم‌ستیزی در انتخاب

باید معیارشان برای پذیرش یک حاکم و یک مسئول بالا و والای نظام این چیزها باشد: مبارزه با ظلم کنار نیامدن با ظالم تسلیم نشدن در مقابل زورگویی حفظ حرمت انسان و انسانیت سعی در احقاق حق در همه قالب‌ها و شکل‌ها و میدان‌هایش

❖ تعداد نامزدهای رأی‌آورده با شعار ظلم‌ستیزی به کل

۴. شاخص پذیرش بین‌المللی

تقویت همکاری‌های دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی با اولویت کشورهای همسایه. تقویت روابط سازنده با کشورهای غیرمتخاصم. بهره‌گیری از روابط برای افزایش توان ملی ... امام به ما یاد دادند که جمهوری اسلامی در سطح عالم می‌تواند و باید از روابط سالمی

با دولت‌ها برخوردار بشود ... رابطه با بقیه دولت‌ها بسته به مصالح نظام جمهوری اسلامی است و اصل بر ایجاد ارتباط است ... در زمینه مسائل جهانی جمهوری اسلامی به همکاری بین‌المللی معتقد است ما معتقدیم در دنیا هم اگر میان انسان‌های خیرخواه وحدتی وجود داشته باشد کار دنیا اصلاح خواهد شد ... ما با آسیا اروپا آفریقا و اکثر کشورهای دنیا روابطمان نزدیک دوستانه همراه با همکاری است ... تفاهم و همدلی ما با دنیا و سیاست تنش‌زدایی که با هر کسی درصدد تنش با ما نباشد ما با او درصدد تنش نیستیم و با هر کسی که می‌به همکاری با ما داشته باشد همکاری می‌کنیم چیزی است که همه دنیا این را می‌دانند مواضع ما مواضع روشنی است

❖ تعداد سفرای حاضر در داخل کشور

۵. شاخص مردم‌داری مسئولین

مسئولیت محرم دستگاه‌های اداری و دولتی ... در هر جا که هستند باید کار را با دلسوزی برای مردم انجام بدهند باید بدون منت انجام بدهند و مراجع خود را احترام و تکریم کنند آن‌ها را تحقیر نکنند بر آن‌ها منت نگذارند از آن‌ها توقع نکنند سلامت دست سلامت چشم سلامت زبان سلامت جیب بلکه سلامت قلب که از همه این‌ها مشکل‌تر است را از ما خواسته‌اند که داشته باشیم ... اگر خدای ناکرده با این کار مردم را ناراضی کرده باشیم این ناراضایتی مردم مثل طوفانی می‌آید و همه این‌ها را در می‌نوردد این هیچ ارزشی ندارد ... وقتی که عامه توده مردم خشنود و راضی باشند خشم آن گروه‌ها [ای خاص] قابل بخشایش است باید این را فکر کرد حکومت فقط فرمانروایی نیست حکومت نفوذ در دل‌ها و مقبولیت در ذهن‌هاست شما چگونه می‌خواهید محبت و اطمینان مردم را جلب کنید؟ مردم باید به من و شما اعتماد داشته باشند اگر ما دنبال مسایل خودمان رفتیم به فکر زندگی شخصی خودمان افتادیم دنبال تجملات و تشریفاتمان رفتیم در خرج کردن بیت‌المال هیچ حدی برای خودمان قایل نشدیم مگر حدی که در دسر قضایی درست بکند و هر چه توانستیم خرج کردیم مگر اعتماد مردم باقی می‌ماند؟ مگر مردم کورند؟ ایرانیان همیشه جزو هوشیارترین ملت‌ها بوده‌اند امروز هم به برکت انقلاب از هوشیارترین‌ها هستند از هوشیارترين ... نمی‌شود ما در زندگی مادی مثل حیوان بچریم و بغلتیم و بخواهیم مردم به ما به شکل یک اسوه نگاه کنند مردمی که خیلی‌شان از اولیات زندگی محرومند در این راه از خیلی چیزها باید گذشت نه فقط از شهوات حرام از شهوات حلال نیز باید گذشت ... گزارش آمده که روحانی عقیدتی سیاسی در یکی از دستگاه‌ها خودش ماشین دارد ولی ماشین دولتی سوار می‌شود من نوشتم که حق ندارد این کار را بکند برای من جواب آمد که این کار رویه است و همه می‌کنند ... من الآن اعلام می‌کنم و قبلاً هم نوشتم و این را گفتم که آن وقتی که آقایان امکانات شخصی دارند حق ندارند از امکانات دولتی استفاده بکنند اگر ماشین دارید آن را سوار شوید و به وزارتخانه و محل کارتان بیایید ماشین دولتی یعنی چه؟ والله اگر من از طرف مردم مورد ملامت قرار نمی‌گرفتم که مرتب ملاحظه جهات امنیتی را توصیه می‌کنند بنده با ماشین پیکان بیرون می‌آمدم ... موضوع دیگر احساس تنعم و زندگی مرفه مسئولان است من واقعاً رنج می‌برم

۶. شاخص ارتباط مردمی مسئولین

اکثراً شما مسئولان کشور هستید ... چه در قوه مجریه چه در قوه مقننه چه در قوه قضاییه ... آن چیزی که پشتوانه حقیقی این مسئولیت‌هاست همین ارتباط با مردم است اگر می‌بینید که نظام حقیقتاً در مقابل تهدیدهای خارجی قوی است به خاطر این نیست که نظام ابزار قدرتی دارد که از ابزارهای قدرت مادی کشورهای ابرقدرت بالاتر است یا یک ثروت مثلاً آن‌چنانی یا یک سلاح پیچیده آن‌چنانی در اختیار دارد واقعیت این نیست ... حقیقت ولایت الهی این است ارتباط با مردم ... جداً به آقایان توصیه می‌کنم به این نقاط محروم روستاها بروید و با مردم به طور روبه‌رو تماس بگیرید و در جریان کارهایشان قرار بگیرید ... ما مسئولان بدون حمایت مردم چیزی نیستیم و نمی‌توانیم کاری بکنیم ارزش و اقتدار و توانایی ما در صحنه بین‌المللی و در مقابل طوفان‌ها به پشتیبانی مردم است و این نظام بحمدالله امروز مردمی‌ترین نظام دنیاست نسبت و ارتباط بین مسئولان و این مردم ارتباط ایمان عاطفه و اعتماد است

❖ تعداد موارد ملاقات عمومی و از نزدیک مسئولین با مردم

۷. شاخص پاسخگویی مسئولین

بعد از آن‌که این نیمه اول [انتخابات] تحقق پیدا کرد نوبت نیمه دوم است نوبت پاسخ‌گویی است ... همه ما از بالاترین مسئول در این نظام تا کوچک‌ترین کارگزار در سلسله‌مراتب اجرایی و قضایی و غیره مسئولیم هر کدام از ما مسئولیتی داریم برادران شاغل در دستگاه‌های اجرایی منظور من فقط قوه مجریه نیست دستگاه‌هایی که اجرا دارند یعنی قوه مجریه قوه قضاییه نیروهای مسلح و کلاً کسانی که اجرای کاری به عهده آن‌هاست باید سر پست خودشان بیدار و هوشیار و دارای احساس مسئولیت باشند ... احساس مسئولیت برای اصل اقدام و کار و وظیفه‌ای که بر عهده گرفته بسیار مهم است ... صداقت و مسئولیت‌پذیری باید در مدیران وجود داشته باشد هنر یک مدیر این است که مسئولیت‌پذیری داشته باشد بر مبنای یک پایه منطقی کار را انجام دهید و مسئولیتش را هم به گردن بگیرید بگویید این کار را کردم مسئولیتش هم با من است از مسئولیت نباید هراس داشت آن چیزی که پیش خدای متعال و پیش مسئولان ارشد نظام و پیش مردم عذر واقعی شمرده می‌شود همین است که انسان بگوید من این اقدام را بر این اساس منطقی کرده‌ام ... پاسخگو بودن در مقابل مجلس و قانون یک روال معمولی دارد من می‌خواهم از این یک قدم بالاتر بروم می‌خواهم بگویم هر کاری می‌کنید باید طوری باشد که برای آن استدلال و توجیه قانع‌کننده‌ای داشته باشید اگر از شما پرسیدند چرا این سرمایه‌گذاری را کردید چرا آن اقدام را کردید چرا آن اقدام را نکردید بگویید با این استدلال ... پاسخگو بودن یعنی این در پیشگاه خدای متعال هم همین‌طور است ... مسئولان بلندپایه کشور قوای سه‌گانه از خود رهبری تا آحاد مأموران و مدیران همه باید پاسخگو باشند پاسخگوی کار خود پاسخگوی تصمیم خود پاسخگوی سخنی که بر زبان آورده‌اند و تصمیمی که گرفته‌اند این معنای پاسخگویی است این یک حقیقت اسلامی است و همه باید به آن پایبند باشیم هر انسانی

وقتی می‌خواهد حرفی بزند اگر بداند در مقابل این حرف باید پاسخگو باشد یک طور حرف خواهد زد اما اگر بداند مطلق‌العنان است و پاسخگو نیست طور دیگری حرف خواهد زد ... مسئولیت به همین علت محترم است و به همین جهت است که مردم برای مسئول احترام قائلند چون پشت سر کار و تصمیم‌گیری او دنیایی از مسئولیت وجود دارد که او قبول می‌کند اگر این شخص خود را مسئول دانست واقعاً شایسته این تکریم و احترام هم هست اما اگر مسئول ندانست همه چیز مشکل می‌شود

❖ موارد عذرخواهی رسمی مسئولین نسبت به خطاهای روی داده

۸. شاخص فساد اداری

از آن‌چه خلاف و گناه و نامشروع است پرهیز کنید ... از خصوصیات و شاخصه‌های حکومت امیرالمؤمنین تقواست ... آن شدت مراقبتی که انسان در اعمال شخصی خود از راه حق هیچ تخطی نکند این معنی تقواست یعنی کاملاً مراقب خود باشد در دست زدن به پول مراقبت کند در دست زدن به آبروی انسان‌ها مراقبت کند در گزینش‌ها مراقبت کند در طرد کردن‌ها مراقبت بکند در حرف زدن مراقبت بکند که برخلاف حق سخنی نگوید یعنی شدت مراقبت

❖ موارد گزارش شده از تخلفات اداری

۹. شاخص ساده‌زیستی مسئولین

حالا [اگر] مثل عروسی اشراف عروسی بگیریم مثل خانه اشراف خانه درست کنیم مثل حرکت اشراف در خیابان‌ها حرکت کنیم اشراف مگر چگونه بودند؟ چون آنها فقط ریش‌شان تراشیده بود ولی ما ریش‌مان را گذاشته‌ایم همین کافی است؟ نه ما هم مترفین می‌شویم هر کدام از مسئولین کشور باید سعی و تلاششان این باشد که آن چهره زهد امیرالمؤمنین ع را در خودشان منعکس کنند آن‌کسی که بی‌رغبت به دنیا است زاهد است ... وقتی نوبت برداشت شخصی از خزانه دنیا می‌رسد کم برمی‌دارد این معنای زهد است صاحبان مناصب در نظام حق ندارند خودشان را با اعیان و اشراف مقایسه کنند و بگویند چون اشراف و اعیان این‌گونه خانه و زندگی دارند و این‌طور گذران می‌کنند پس ما هم که صاحب این منصب و این مسئولیت در جمهوری اسلامی ... هستیم سعی کنیم مثل آن‌ها زندگی کنیم مسئول نظام جمهوری اسلامی حق ندارد به اعیان و اشراف و پولدارها نگاه کند و زندگی خود را با آنها بسنجد

❖ تفاوت قیمت اموال و دارایی‌های مسئولین با متوسط مردم

۱۰. شاخص اخلاق‌مداری مسئولین

از نظر اسلام و از نظر امیرالمؤمنین تشبث به روش‌های غیراخلاقی به هیچ وجه صحیح نیست راه علی این است و ما باید این‌گونه حرکت کنیم مسئولان بخش‌های مختلف قوای

سه‌گانه مدیران میانی همه و همه باید سعی‌شان این باشد که برای کارها و پیشبرد اهدافشان از روش سالم و اخلاقی استفاده کنند ... در نظام جمهوری اسلامی غیر از دانایی و کفایت سیاسی کفایت اخلاقی و اعتقادی هم لازم است افرادی نگویند که اخلاق و عقیده مسأله شخصی انسان‌هاست بلکه اخلاق و عقیده مسأله شخصی انسان‌هاست اما نه برای مسئول من اگر در جایگاه مسئولیت قرار گرفتم و اخلاق زشتی داشتم فهم بدی از مسائل جامعه داشتم و معتقد بودم که باید جیب خودم را پر کنم نمی‌توانم به مردم بگویم این عقیده و اخلاق شخصی من است و اخلاق و عقیده ربطی به کسی ندارد برای یک مسئول عقیده و اخلاق مسأله شخصی نیست مسأله اجتماعی و عمومی است حاکم شدن بر سرنوشت مردم است

❖ شمارش موارد بداخلاقی و بدسُخنی مسئولان

۱۱. شاخص صداقت و راستگویی مسئولین

امیرالمؤمنین ... دارای صدق و صراحت بود ... سیاستمداری علی موجب این نمی‌شد که از جاده صداقت و صراحت کنار رود علی صادق و صریح بود جامعه‌ای که مردمش راست بگویند و از مسئولان‌شان راست بشنوند آنچه را که وعده می‌دهند آنچه را که می‌گویند آنچه را که به عنوان پرچم بلند می‌کنند همان را عمل می‌کنند

❖ محاسبه وعده‌های تخلف‌شده و خبرهای غیرواقعی مسئولین

۱۲. شاخص احساس امنیت

ایجاد امنیت مدنی و قضایی هم بسیار مهم است و باید حتماً ملاحظه شود فراهم ساختن امنیت غذایی و خودکفایی در کالاهای اساسی، بوسیله‌ی افزایش تولید داخلی بویژه در زمینه‌ی کشاورزی ... توجه جدی در تخصیص منابع، به وظایف مربوط به اعمال حاکمیت دولت، بهبود امنیت عمومی و پیشگیری و مقابله مؤثر با جرایم و مفسدات اجتماعی و امنیتی از طریق تقویت و هماهنگی دستگاههای قضایی، امنیتی، انتظامی

❖ درصد پاسخ‌دهندگان دارای احساس امنیت بر اساس نمونه‌های آماری

۱۳. شاخص مشارکت سیاسی

ما به صورت یک اصل از اوایل انقلاب روی مشارکت مردم تکیه کردیم مردم بایستی در مسایل گوناگون کشور چه مسایل اقتصادی و چه سایر زمینه‌ها در مسایل سیاسی که بحمدالله حالا هم دخالت دارند شرکت و دخالت داشته باشند امروز هم همین‌طوری است باید هم باشد

❖ نسبت حضور مردم در انتخابات و راهپیمایی

اگر مدیران کشور اهمیت این مسئله را درک نکنند و پدافند غیرعامل به طور شایسته توسعه پیدا نکند، کشور در معرض تهدیدهای بعضاً غیر قابل جبران قرار خواهد گرفت؛ بنابراین مسئولان بخش‌های مختلف کشور -چه بخش‌های نظامی و چه بخش‌های غیر نظامی- باید با پدافند غیرعامل همکاری کامل و لازم انجام دهند ... گسترش پدافند غیرعامل ... حفظ ذخیره‌ی استراتژیک گندم ... تأکید بر پدافند غیرعامل که عبارت است از مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات نظامی دشمن می‌گردد. رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل از قبیل انتخاب عرصه ایمن، پراکنده‌سازی یا تجمع حسب مورد، حساسیت‌زدایی، اختفاء، استتار، فریب دشمن و ایمن سازی نسبت به مراکز جمعیتی و حائز اهمیت بویژه در طرح‌های آمایش سرزمینی و طرح‌های توسعه آینده کشور. طبقه‌بندی مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت به حیاتی، حساس و مهم و روزآمد کردن آن در صورت لزوم. تهیه و اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل (با رعایت اصل هزینه - فایده) در مورد مراکز، اماکن و تأسیسات حائز اهمیت (نظامی و غیرنظامی) موجود و در دست اجراء بر اساس اولویت‌بندی و امکانات حداکثر تا پایان برنامه ششم و تأمین اعتبار مورد نیاز. تهیه طرح جامع پدافند غیرعامل در برابر سلاح‌های غیرمتعارف نظیر هسته‌ای، میکروبی و شیمیایی. دو یا چندمنظوره کردن مستحقات، تأسیسات و شبکه‌های ارتباطی و مواصلاتی در جهت بهره‌گیری پدافندی از طرح‌های عمرانی و بویژه در مناطق مرزی و حساس کشور. فرهنگ سازی و آموزش عمومی در زمینه به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در بخش دولتی و غیردولتی، پیش‌بینی مواد درسی در سطوح مختلف آموزشی و توسعه تحقیقات در زمینه پدافند غیرعامل. رعایت طبقه‌بندی اطلاعات طرح‌های پدافند غیرعامل. ممانعت از ایجاد تأسیسات پرخطر در مراکز جمعیتی و بیرون بردن این‌گونه تأسیسات از شهرها و پیش‌بینی تمهیدات ایمنی برای آن دسته از تأسیساتی که وجود آنها الزامی است و ممانعت از ایجاد مراکز جمعیتی در اطراف تأسیسات پرخطر با تعیین حریم لازم. حمایت لازم از توسعه فناوری و صنایع مرتبط مورد نیاز کشور در پدافند غیرعامل با تأکید بر طراحی و تولید داخلی. به کارگیری اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در مقابله با تهدیدات نرم‌افزاری و الکترونیکی و سایر تهدیدات جدید دشمن به منظور حفظ و صیانت شبکه‌های اطلاع‌رسانی، مخابراتی و رایانه‌ای. پیش‌بینی سازوکار لازم برای تهیه طرح‌های مشترک ایمن‌سازی و ایجاد هماهنگی در سایر طرح‌ها و برنامه‌ها و مدیریت نهادهای مسئول، در دو حوزه پدافند غیرعامل و حوادث غیرمترقبه در جهت هم‌افزایی و کاهش هزینه‌ها. ایجاد مرکزی برای تدوین طراحی، برنامه‌ریزی و تصویب اصول و ضوابط، استانداردها، معیارها، مقررات و آیین نامه‌های فنی پدافند غیرعامل و پیگیری و نظارت بر اعمال آنها.

❖ نسبت کارهای انجام شده به کارهای ضروری

افزایش اقتدار دفاعی و امنیتی و انتظامی به منظور بازدارندگی و پاسخگویی مؤثر به

تهدیدها، و تأمین منافع ملی و امنیت عمومی، و پشتیبانی از سیاست خارجی و گسترش صلح و ثبات و امنیت در منطقه با بهره‌گیری از همه‌ی امکانات ... بهبود و تکمیل سازمانی و توزیع جغرافیایی نیروهای مسلح، متناسب با اندازه و نوع تهدیدها و آمایش سرزمینی ... تقویت و توسعه و نوسازی صنایع دفاعی کشور با تأکید بر گسترش تحقیقات و سرعت دادن به انتقال فن‌آوریهای پیشرفته ... توجه ویژه به حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین ... ارتقاء توانمندیهای دفاعی و قدرت بازدارندگی به منظور دفاع از حاکمیت، تمامیت ارضی، منافع و امنیت ملی و مقابله مؤثر با تهدیدهای خارجی و ایجاد توازن منطقه‌ای

❖ توازن توان دفاعی کشور نسبت به نیروهای متخاصم

۱۶. شاخص حمایت از ملت‌های مظلوم

حمایت از مسلمانان و ملت‌های مظلوم و مستضعف بویژه ملت فلسطین حمایت از فلسطین، انتفاضه و مبارزه با صهیونیسم و حامیان از ارکان اصلی سیاستهای راهبردی جمهوری اسلامی ایران است ... مسأله فلسطین مسأله اول بین‌الملل اسلامی است امروز که مبارزات ملت فلسطین در زیر پرچم اسلام خواب از چشم دولت غاصب صهیونیست و حامیانش ربوده است بزرگ‌ترین وظیفه ملت و دولت ما و همه ملت‌ها و دولت‌های مسلمان حمایت از این مبارزات است

❖ موضع‌گیری رسمی در حمایت از مظلومین به نسبت کل حوادث جهانی

۱۷. شاخص امنیت مجازی

ایجاد نظام جامع و فراگیر در سطح ملی و سازوکار مناسب برای امن‌سازی ساختارهای حیاتی و حساس و مهم در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات، و ارتقاء مداوم امنیت شبکه‌های الکترونیکی و سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی در کشور به منظور: استمرار خدمات عمومی. پایداری زیرساخت‌های ملی. صیانت از اسرار کشور. حفظ فرهنگ و هویت اسلامی-ایرانی و ارزش‌های اخلاقی. حراست از حریم خصوصی و آزادی‌های مشروع و سرمایه‌های مادی و معنوی. توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات با رعایت ملاحظات امنیتی. ارتقاء سطح دانش و ظرفیت‌های علمی، پژوهشی، آموزشی و صنعتی کشور برای تولید علم و فناوری مربوط به امنیت فضای اطلاعاتی و ارتباطی (افتا). تکیه بر فناوری بومی و توانمندی‌های تخصصی داخلی در توسعه زیرساخت‌های علمی و فنی امنیت شبکه‌های الکترونیکی و سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی. پایش، پیشگیری، دفاع و ارتقاء توان بازدارندگی در مقابل هرگونه تهدید در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات. تعامل مؤثر و سازنده منطقه‌ای و جهانی و همکاری و سرمایه‌گذاری مشترک در حوزه‌های دانش، فناوری و امور مربوط به امنیت شبکه‌های الکترونیکی و سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی با حفظ منافع و امنیت ملی. تعیین نهاد متولی و هماهنگ‌کننده زیر نظر دولت به منظور هدایت، نظارت و تدوین استانداردهای لازم برای حفظ و توسعه امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات و تهیه پیش‌نویس قوانین مورد نیاز. فرهنگ‌سازی، آموزش و افزایش

آگاهی و مهارت‌های عمومی در حوزه افتا. رعایت موازین شرعی و مقررات قانونی مربوط به حفظ حقوق فردی و اجتماعی در اجرای این سیاست‌ها

❖ تعداد هک‌ها و سرقت اطلاعات و حوادث در فضای مجازی در واحد زمان

۱۸. شاخص عدالت انتخاباتی

تعیین حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی بر مبنای جمعیت و مقتضیات اجتناب‌ناپذیر به‌گونه‌ای که حداکثر عدالت انتخاباتی و همچنین شناخت مردم از نامزدها فراهم گردد. ۲- برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی به صورت دو مرحله‌ای در صورت عدم کسب نصاب قانونی در مرحله اول. ۳- بهرهمندی داوطلبان در تبلیغات انتخاباتی با تقسیم برابر متناسب با امکانات در هر انتخابات حسب مورد از صدا و سیما و فضای مجازی و دیگر رسانه‌ها و امکانات دولتی و عمومی کشور. ۴- تعیین حدود و نوع هزینه‌ها و منابع مجاز و غیرمجاز انتخاباتی، شفافسازی منابع و هزینه‌های انتخاباتی داوطلبان و تشکلهای سیاسی و اعلام به مراجع ذیصلاح و اعمال نظارت دقیق بر آن و تعیین شیوه و چگونگی برخورد با تخلفات مالی. ۵- ممنوعیت هرگونه تخریب، تهدید، تطمیع، فریب و وعده‌های خارج از اختیارات قانونی و هرگونه اقدام مغایر امنیت ملی نظیر تفرقه قومی و مذهبی در تبلیغات انتخاباتی. ۶- ممنوعیت استفاده از حمایت و امکانات بیگانگان اعم از مالی و تبلیغاتی توسط نامزدها و احزاب و برخورد بهموقع دستگاههای ذیربط. ۷- پیشگیری از جرایم و تخلفات انتخاباتی و هرگونه اقدام مغایر قانون، منافع ملی، وحدت ملی و امنیت ملی و رسیدگی سریع و خارج از نوبت حسب مورد به آنها به‌ویژه جرایم امنیتی، مالی و تبلیغاتی و اقدامات تخریبی ضد داوطلبان. ۸- ارتقاء سطح شناخت و آگاهی و آموزشهای عمومی و ترویج هنجارهای انتخاباتی و نهادینه کردن آن در فرهنگ عمومی و تعیین قواعد و ضوابط رقابت سیاسی سالم به منظور افزایش مشارکت و حضور آگاهانه و با نشاط مردم و کمک به انتخاب اصلح. ۹- تعیین چارچوبها و قواعد لازم برای فعالیت قانونمند و مسئولانه احزاب و تشکلهای سیاسی و اشخاص حقیقی در عرصه انتخابات مبتنی بر اصول و مبانی نظام جمهوری اسلامی ایران به نحوی که رقابتهای انتخاباتی منجر به افزایش مشارکت آگاهانه، اعتماد، ثبات و اقتدار نظام شود. ۱۰- ارتقاء شایسته‌گزینی -همراه با زمینه‌سازی مناسب- در انتخاب داوطلبان تراز شایسته جمهوری اسلامی ایران و دارای ویژگیهایی متناسب با جایگاه مربوط از طریق: ۱-۱۰- تعیین دقیق معیارها و شاخصها و شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان در چارچوب قانون اساسی با تأکید بر کارآمدی علمی، جسمی و شایستگی متناسب با مسؤولیتهای مربوط و تعهد به اسلام، انقلاب و نظام اسلامی و قانون اساسی به‌ویژه التزام به ولایت فقیه و سلامت اخلاقی -اقتصادی. ۲-۱۰- شناسایی اولیه توانایی و شایستگی داوطلبان در مرحله ثبت‌نام به شیوه‌های مناسب قانونی و متناسب با هر انتخابات. ۳-۱۰- بررسی دقیق و احراز شرایط لازم برای صلاحیت نامزدها با پیشبینی زمان کافی در چارچوب قانون هر انتخابات از طریق استعمال از مراجع ذیصلاح و پاسخگویی مسئولانه و بهموقع آنها. ۴-۱۰- اتخاذ ترتیبات لازم برای به حداقل رساندن ممنوعیت حضور داوطلبان شاغل. ۵-۱۰- تعریف و اعلام معیارها و شرایط لازم برای تشخیص رَجُل سیاسی، مذهبی و مدیر و مدبر بودن نامزدهای ریاست

جمهوری توسط شورای نگهبان. ۱۱- نظارت شورای نگهبان بر فرایندها، ابعاد و مراحل انتخابات ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان رهبری از جمله تأیید نهایی صلاحیت داوطلبان، رسیدگی به شکایات و تأیید یا ابطال انتخابات به منظور تأمین سلامت انتخابات، جلب مشارکت حداکثری و تأمین حقوق داوطلبان و رأی‌دهندگان با: ۱۱-۱- تعیین سازوکارهای شفاف، زمانبندی‌شده و اطمینانبخش و فراهم کردن حضور داوطلبان یا نمایندگان آنها در تمام مراحل. ۱۱-۲- پاسخگویی مکتوب در خصوص دلایل ابطال انتخابات و رد صلاحیت داوطلبان در صورت درخواست آنان. ۱۲- بهره‌گیری از فناوریهای نوین در جهت حداکثرسازی شفافیت، سرعت و سلامت در اخذ و شمارش آراء و اعلام نتایج. ۱۳- تعیین سازوکار لازم برای حسن اجرای وظایف نمایندگی، رعایت قسمنامه، جلوگیری از سوءاستفاده مالی، اقتصادی و اخلاقی و انجام اقدامات لازم در صورت زوال یا کشف فقدان شرایط نمایندگی مجلس در منتخبان. ۱۴- ثبات نسبی قوانین انتخابات در چارچوب سیاستهای کلی و تغییر ندادن آن برای مدت معتدله، مگر به ضرورت و با تصویب تغییرات با رأی حداقل دوسوم نمایندگان مجلس شورای اسلامی. ۱۵- پاسداری از آزادی و سلامت انتخابات و حق انتخاب آزادانه افراد و صیانت از آراء مردم به‌عنوان حق‌الناس در قانونگذاری، نظارت و اجرا و نیز رعایت کامل بیطرفی از سوی مجریان و ناظران و برخورد مؤثر با خاطیان. ۱۶- ممنوعیت ورود نیروهای مسلح، قوای سه‌گانه اعم از وزارتخانه‌ها و دستگاههای تابعه آنها، دستگاههای اطلاعاتی و امنیتی، سازمانها، نهادها و شرکتهای دولتی و نهادهای عمومی در دستبندیهای سیاسی و جناحی انتخاباتی و جانبداری از داوطلبان. ۱۷- اجرای انتخابات ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی، مجلس خبرگان رهبری و شوراهای اسلامی شهر و روستا توسط وزارت کشور و زیرنظر هیأت اجرایی مرکزی انتخابات به ریاست وزیر کشور، که ترکیب این هیأت و وظایف آن و همچنین ترکیب و وظایف هیأتهای اجرایی استانی و شهرستانی را قانون مشخص میکند. ۱۸- تنظیم تاریخ و همزمانی برگزاری انتخاباتهای عمومی به‌گونه‌ای که فاصله برگزاری آنها حدود دو سال باشد و مراحل و سازوکار اجرایی آن تا حد امکان یکسان و متحد صورت پذیرد.

❖ تعداد افراد منتخب با کمترین هزینه نسبت به کل منتخبین

۱۹. شاخص شفافیت دولت

باید برادران این نکات را به زبان ساده برای مردم تبیین کنند کوشش کنید تا آنچه را که به مردم ارائه می‌کنید حتماً در قالب‌های علمی و فنی نباشد بلکه به گونه‌ای بیان شود که همه مردم آن را بفهمند و بدانند که چه اتفاقی افتاده است ... از جمله کارهای خوبی که انجام گرفت یکی همین نمایشگاه دستاوردهای دولت بود که ای کاش این‌گونه نمایشگاهی منحصر به این هفته نماند و مردم بتوانند به صورت عینی ببینند که دولت خدمتگزار مسئولانی که دم از طرفداری از مردم و خدمت برای آنها می‌زنند در مقام عمل چه کرده‌اند ... من به برادران و مسئولان محترم توصیه می‌کنم که مردم را در جریان کارها قرار بدهند وعده‌هایی که عمل می‌شود به مردم گفته شود ما معتقدیم وعده‌ها نباید تبلیغ شود خواهیم کرد نباید عمده و درشت شود البته مردم باید بدانند که دستگاه در این صدد هست آنچه

را که اتفاق می‌افتد و تحقق پیدا می‌کند باید به مردم بگویند که البته در این زمینه هم متأسفانه تبلیغات ما تا حدود زیادی ناقص است ... مجدداً تأکید می‌کنم هم به مردم اطلاع‌رسانی کنید خبر بدهید و پیشرفت‌ها را بگویید هم اگر واقعاً موانعی وجود دارد آن‌ها را هم شفاف با مردم در میان بگذارید صرف این‌که ما بگوییم موانعی در کار هست مردم را قانع نمی‌کند و آن‌ها نمی‌پذیرند اگر واقعاً موانعی وجود دارد کسانی هستند و جریانی وجود دارد که نمی‌گذارد شما کار کنید این را شفاف و صریح به مردم بگویید

❖ تعداد موارد اطلاع‌رسانی رسمی به مردم در واحد زمان

دینی، فرهنگی و اجتماعی

۲۰. شاخص پابندی حاکمیت به اقامه دین

هر حکومتی که اساس کارش بر اقامه دین خدا نباشد علوی نیست اقامه دین الهی اولین شاخصه است و این مادر همه خصوصیات دیگر زندگی امیرالمؤمنین و حکومت امیرالمؤمنین است عدالت او هم ناشی از این است

❖ نسبت بودجه هدفگذاری شده برای مناسک دینی به کل

۲۱. شاخص عدالت اجتماعی

یکی از بخش‌های زیبای شخصیت امیرالمؤمنین عدل است این نقطه‌ای است که ما باید روی آن خیلی تدبّر کنیم تأمین آسایش مردم، فراهم کردن زمینه جامعه انسانی برای شکفتن استعدادها برای تعالی انسان‌ها و برای هدایت و صلاح بنی آدم عدالت علی ع در قلمرو جامعه یعنی تأمین عدالت اجتماعی آن‌چه که من به برنامه‌ریزان و مسئولین دولتی مؤکداً سفارش می‌کنم این است که در این برنامه توجه کنند که هدف اصلی کمک به طبقات محروم جامعه باشد این چیزی است که ما را به عدالت اجتماعی نزدیک می‌کند اولین ارزش در نظام ما از لحاظ عملی باید تأمین عدالت اجتماعی باشد این مهم باید در تمام برنامه‌ریزی‌ها و عمل‌ها و امثال آن مورد توجه قرار بگیرد بدون تأمین عدالت اجتماعی جامعه ما اسلامی نخواهد بود ما برای اجرای عدالت آمده‌ایم قشر محروم بلندگو و تریبون ندارند مشروعیت من و شما وابسته به مبارزه با فساد تبعیض و نیز عدالت‌خواهی است این پایه مشروعیت ماست ... اگر ما دنبال عدالت نباشیم حقیقتاً من که این‌جا نشسته‌ام وجود نامشروع خواهد بود یعنی هر چه در اختیار دارم و هر چه تصرف کنم تصرف نامشروع خواهد بود دیگران هم همین‌طور

❖ نسبت بودجه هدفگذاری شده برای ارتقاء عدالت

۲۲. شاخص برابری اجتماعی اقلیت‌های دینی

برای امیرالمؤمنین در دفاع از مظلوم و در احقاق حقوق انسان اسلام مطرح نیست مسلمان و غیرمسلمان دارای این حق هستند حقوق بشر به معنای حقیقی را امیرالمؤمنین این‌گونه بیان و به آن عمل کرد

❖ موارد عدم احقاق حقوق اقلیت‌ها به نسبت کل

۲۳. شاخص احساس آزادی

آزادی باید به شکل منطقی و صحیح در جامعه تأمین شود همان آزادی‌ای که انقلاب اسلامی و نظام اسلامی پرچمش را در دنیای اسلام بلند کرد نه آزادی به شکل افراطی تقلیدی و من‌درآوردی کجا بحث آزادی در این منطقه از دنیا مطرح بود؟ در دنیای اسلام پرچم آزادی را نظام جمهوری اسلامی بلند کرد در شعارهایش استقلال و آزادی طنین‌انداز بود ما به آزادی معتقدیم اعتقاد ما به آزادی و تأمین حقوق شهروندی در مسائل اجتماعی هم ریشه‌دار و دارای مبنای دینی است حمایت از آزادیهای مشروع و صیانت از حقوق اساسی ملت

❖ میزان حس آزادی در مردم بر اساس نمونه‌های آماری

۲۴. شاخص آبادانی روستاها

سیاست کلی کشور باید این باشد روستاها را آباد کنید زندگی را در روستاهای کشور آسان کنید دسترسی روستاییان عزیز را که قشرهای محروم کشور هستند به امکانات زندگی ممکن کنید برای آن‌ها وسیله ارتباط راه و جاده و امکان حمل و نقل و بقیه چیزهایی که برای یک زندگی لازم است به طور کامل فراهم کنید

❖ فاصله بهره‌مندی روستاها از خدمات نسبت شهرها

۲۵. شاخص رشد شهرنشینی

سیاست کلی کشور باید این باشد روستاها را آباد کنید زندگی را در روستاهای کشور آسان کنید دسترسی روستاییان عزیز را که قشرهای محروم کشور هستند به امکانات زندگی ممکن کنید برای آن‌ها وسیله ارتباط راه و جاده و امکان حمل و نقل و بقیه چیزهایی که برای یک زندگی لازم است به طور کامل فراهم کنید

❖ رشد جمعیت شهری نسبت به جمعیت روستایی

اعتلاء و عمق بخشیدن به معرفت و بصیرت دینی و قرآنی و تحکیم فکری و عملی ارزشهای انقلاب اسلامی و مقابله‌ی با تهاجم فرهنگی بیگانه ... جهت‌دهی رسانه‌ها بخصوص صدا و سیما به سمت سالم‌سازی فضای عمومی و رشد آگاهیها و فضائل اخلاقی و اطلاع رسانی صحیح و تحقق سیاستهای کلی برنامه توسعه ... همه سعی دولت محترم و خدمتگزار باید این باشد که ارزش‌های اسلامی را هر چه بیشتر در جامعه زنده کند بالاترین ارزش هم تقواست ... ما در مقابل معنویات مردم هم مسئولیت داریم اگر مردم از لحاظ روحی و اخلاقی عقبگرد داشته باشند نمی‌شود بگوییم در جامعه هیچ‌کس مسئول این نیست حالا اگر بنا شد کسی مسئول باشد مسئول کیست؟ یقیناً مسئولان کشور نمی‌توانند خودشان را برکنار بدانند هر کدام یک‌طور و به نحوی مسئولیت دارند پس مسئولیت معنویات مردم هم بر دوش مدیران کشور در طبقات مختلف از بالا تا پایین است ... ارتقای فرهنگ و فکر و عمل دینی است که سرچشمه‌ای نیروزا برای همه فعالیت‌هاست اگر ایمان مردم مستحکم شد از آن‌ها موجوداتی آسیب‌ناپذیر خستگی‌ناپذیر فعال و پرنشاط به وجود می‌آورد اما وقتی ایمان ضعیف شد همه آفت‌ها به دنبالش می‌آید پس تقویت ایمان مردم هم یکی از دو کار اصلی‌ای است که دولت و رئیس‌جمهور باید به آن همّت گمارند

❖ آشنایی با عقاید و احکام اسلامی بر اساس نمونه‌های آماری

۲۷. شاخص انقلابی‌گری و فرهنگ ایثار

زنده و نمایان نگاهداشتن اندیشه‌ی دینی و سیاسی حضرت امام خمینی رحمه‌الله علیه در همه‌ی سیاستگذاریها و برنامه‌ریزیها، و برجسته‌کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی ... اعتلاء، ترویج و تحکیم فرهنگ ایثار، جهاد، شهادت و تفکر بسیجی در جامعه و نهادهای ساختن آن در اندیشه، باور، منش و رفتار مردم و مسئولان و مقابله با عوامل بازدارنده و تضعیف‌کننده آن. تعظیم و تکریم ایثارگران و پاسداری از منزلت و حق عظیم آنان بر مردم و کشور و تبیین نقش برجسته آنان در انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن و دفاع مقدس و امنیت ملی. بسترسازی، ایجاد و توسعه ظرفیت‌های لازم در رسانه‌ها بویژه صداوسیما، نظام آموزشی کشور و دستگاه‌های فرهنگی هنری به منظور تحقق بندهای یک و دو و ترویج اهداف، آرمان‌ها، وصایا و آثار ایثارگران و ارائه الگوهای جهاد و حماسه و فداکاری و معرفی قهرمانان عرصه جهاد و شهادت به جامعه. حمایت از تولید آثار ارزنده فرهنگی و هنری در جهت اشاعه فرهنگ ایثار، جهاد و شهادت در جامعه. تحقیق، شناسایی و ترویج مستمر عوامل تقویت‌کننده فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت و مشارکت دستگاهها و ارکان نظام و لایه‌های مختلف اجتماعی در اجرای سیاست‌های مربوط به ایثارگران. توانمندسازی فردی و جمعی و اهتمام به پرورش استعدادها و ارتقاء سطح علمی، فنی و فرهنگی ایثارگران و فرزندان آنها به منظور نقش‌آفرینی فعال و موثر در عرصه‌های مختلف و اولویت دادن به استفاده از ایثارگران در بخش‌های مدیریتی در شرایط مساوی. اولویت دادن به ایثارگران در سیاست‌گذاریها، برنامه‌ها، قوانین و آئین‌نامه‌های کشور و نیز در تخصیص و توزیع امکانات و حمایت‌های دولتی و فعالیت‌ها در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی کشور به تناسب ایثار و جهاد در راه آرمان‌های اسلام و اهداف انقلاب اسلامی. شناخت نیازهای

واقعی و ارائه خدمات مؤثر به ایثارگران و خانواده‌های آنان در ابعاد مختلف فرهنگی، علمی، آموزشی، اجتماعی، بهداشتی، درمانی، بیمه‌ای، معیشتی، اشتغال، مسکن، حقوقی، اداری، رفاهی و استخدامی با حفظ اصول عزتمندی، عدالت و روحیه خود اتکایی و شؤون ایثارگری. مناسب سازی بناها و مراکز خدمات عمومی، معابر شهری، مراکز اداری، تفریحی و ورزشی و وسائط نقلیه عمومی با وضعیت جسمی جانبازان و ناتوانان جسمی و حرکتی، منطبق بر معیارهای مطلوب. توسعه مراکز علمی و پژوهشی و ارتقاء ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و فناوری‌ها و اهتمام به تأمین تجهیزات و آموزش‌ها و مراقبت‌های لازم برای پیشگیری، درمان و کاهش آسیب‌های فردی و جمعی، ناشی از جنگ و تهدیدات. حمایت قضایی از ایثارگران و خانواده آنها و صیانت و حفاظت از حریم ایثارگری، با ایجاد سازوکارهای مناسب توسط قوه قضائیه. حفظ و ترویج آثار، ارزش‌ها، حماسه‌ها و تجارب انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با ایجاد، توسعه و نگهداری موزه‌ها، یادمان‌ها، نمادها و نشان‌های جهاد، مقاومت و ایثار و پاسداشت قداست و منزلت تربت پاک شهیدان و ساماندهی و نگهداری مناسب آنها به صورت مراکز فرهنگی.

❖ اعتقاد به ضرورت تداوم انقلاب با تکیه بر نمونه‌های آماری

۲۸. شاخص دسترسی به مواد مخدر

مبارزه فراگیر و قاطع علیه کلیه فعالیت‌ها و اقدامات غیرقانونی مرتبط با مواد مخدر و روانگردان و پیش سازهای آنها از قبیل کشت، تولید، ورود، صدور، نگهداری و عرضه مواد. تقویت، توسعه، تجهیز و استفاده فراگیر از امکانات اطلاعاتی، نظامی، انتظامی و قضایی برای شناسایی و تعقیب و انهدام شبکه‌ها و مقابله با عوامل اصلی داخلی و بین‌المللی مرتبط با مواد مخدر و انواع روان‌گردان‌ها و پیش سازهای آنها. مشارکت فعال در تصمیم‌سازی‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات مربوط. ارتقاء و اصلاح ساختار نظام مدیریت مبارزه با مواد مخدر و روانگردان به منظور تحقق سیاست‌های کلی نظام و سرعت بخشیدن به فعالیت‌ها و هماهنگی در اتخاذ سیاست‌های عملیاتی و کلیه اقدامات اجرایی و قضایی و حقوقی

❖ سهولت یافتن و خرید مواد مخدر بر اساس نمونه‌های آماری

۲۹. شاخص ترانزیت مواد مخدر

تقویت، تجهیز و توسعه یگان‌ها و مکانیزه کردن سیستم‌های کنترلی و تمرکز اطلاعات به منظور کنترل مرزها و مبادی ورودی کشور و جلوگیری از اقدامات غیرقانونی مرتبط با مواد مخدر، روانگردان و پیش سازهای آنها و تقویت ساختار تخصصی مبارزه با مواد مخدر در نیروی انتظامی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط. تقویت و ارتقاء دیپلماسی منطقه‌ای و بین‌المللی مرتبط با مواد مخدر و روانگردان با هدفمند نمودن مناسبات بهره‌برداری از تجارب و امکانات فنی، پشتیبانی و اقتصادی کشورهای دیگر و سازمان‌های بین‌المللی فراهم نمودن زمینه اقدام مشترک در جلوگیری از ترانزیت غیر قانونی مواد مخدر

۳۰. شاخص مصرف مواد مخدر

اتخاذ راهکارهای پیشگیرانه در مقابله با تهدیدات و آسیب‌های ناشی از مواد مخدر و روانگردان با بهره‌گیری از امکانات دولتی و غیردولتی با تأکید بر تقویت باورهای دینی مردم و اقدامات فرهنگی، هنری، ورزشی، آموزشی و تبلیغاتی در محیط خانواده، کار، آموزش و تربیت و مراکز فرهنگی و عمومی. جرم‌انگاری مصرف مواد مخدر و روانگردان و پیش‌سازهای آن‌ها جز در موارد علمی، پزشکی، صنعتی و برنامه‌های مصوب درمان و کاهش آسیب، ایجاد و گسترش امکانات عمومی تشخیص، درمان، بازتوانی و اتخاذ تدابیر علمی جامع و فراگیر. اتخاذ تدابیر لازم برای زمینه‌سازی حمایت‌های اجتماعی پس از درمان مبتلایان به مواد مخدر و انواع روانگردان در زمینه اشتغال، اوقات فراغت، ارائه خدمات مشاوره و پزشکی و حمایت‌های حقوقی و اجتماعی برای افراد بازتوانی شده و خانواده‌های آن‌ها و نیز فراهم نمودن امکانات خدمات درمانی و نیازهای حمایتی افراد مذکور. اتخاذ تدابیر لازم برای حضور و مشارکت جدی آحاد مردم و خانواده‌ها و حمایت از تشکل‌های مردمی در زمینه‌های پیشگیری، کاهش آسیب و درمان معتادان. توسعه مطالعات و پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در امر مبارزه با مواد مخدر و روان‌گردان و پیشگیری و درمان معتادان با تکیه بر دانش روز دنیا و استفاده از ظرفیت‌های علمی و تخصصی ذی‌ربط در کشور.

❖ تعداد مصرف‌کنندگان مواد مخدر به جمعیت کشور

۳۱. شاخص ثبات خانواده

خانواده واحد بنیادی و سنگ بنای جامعه اسلامی و کانون رشد و تعالی انسان و پستوانه سلامت و بالندگی و اقتدار و اعتلای معنوی کشور و نظام است و سمتوسوی حرکت نظام باید معطوف باشد به: ۱. ایجاد جامع‌های خانوادهمحور و تقویت و تحکیم خانواده و کارکردهای اصلی آن بر پایه الگوی اسلامی خانواده به‌عنوان مرکز نشو و نما و تربیت اسلامی فرزند و کانون آرامشبخش. ۲. محور قرار گرفتن خانواده در قوانین و مقررات، برنامه‌ها، سیاست‌های اجرایی و تمام نظامات آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به‌ویژه نظام مسکن و شهرسازی. ۳. برجسته کردن کارکردهای ارتباط خانواده و مسجد برای حفظ و ارتقاء هویت اسلامی و ملی و صیانت از خانواده و جامعه. ۴. ایجاد نهضت فراگیر ملی برای ترویج و تسهیل ازدواج موفق و آسان برای همه دختران و پسران و افراد در سنین مناسب ازدواج و تشکیل خانواده و نفی تجرد در جامعه با وضع سیاست‌های اجرایی و قوانین و مقررات تشویقی و حمایتی و فرهنگ‌سازی و ارزش‌گذاری به تشکیل خانواده متعالی بر اساس سنت الهی. ۵. تحکیم خانواده و ارتقاء سرمایه اجتماعی آن بر پایه رضایت و انصاف، خدمت و احترام و مودت و رحمت با تأکید بر: - به‌کارگیری یکپارچه ظرفیت‌های آموزشی، تربیتی و رسانه‌های کشور در جهت تحکیم بنیان خانواده و روابط خانوادگی. - فرهنگ‌سازی و تقویت تعاملات اخلاقی. - مقابله مؤثر با جنگ نرم دشمنان برای فروپاشی و انحراف روابط خانوادگی و رفع موانع و زدودن آسیب‌ها و چالش‌های تحکیم خانواده. - ممنوعیت نشر

برنامه‌های محل ارزشهای خانواده. - ایجاد فرصت برای حضور مفید و مؤثر اعضای خانواده در کنار یکدیگر و استفاده مؤثر خانواده از اوقات فراغت به صورت جمعی. ۶. ارائه و ترسیم الگوی اسلامی خانواده و تقویت و ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی با: - ترویج ارزشهای متعالی و سنتهای پسندیده در ازدواج و خانواده. - پررنگ کردن ارزشهای اخلاقی و زدودن پیرایههای باطل از آن. - مبارزه با اشرافیت و تجملگرایی و مظاهر فرهنگ غرب. - اصلاح رفتار گروههای مرجع و برجسته‌سازی رفتارهای شایسته آنها و جلوگیری از شکلگیری گروههای مرجع ناسالم. ۷. بازنگری، اصلاح و تکمیل نظام حقوقی و رویه‌های قضایی در حوزه خانواده متناسب با نیازها و مقتضیات جدید و حلو فصل دعاوی در مراحل اولیه توسط حکمیت و تأمین عدالت و امنیت در تمامی مراحل انتظامی، دادرسی و اجرای احکام در دعاوی خانواده با هدف تثبیت و تحکیم خانواده. ۸. ایجاد فضای سالم و رعایت روابط اسلامی زن و مرد در جامعه. ۹. ارتقاء معیشت و اقتصاد خانواده‌ها با توانمندسازی آنان برای کاهش دغدغههای آینده آنها درباره اشتغال، ازدواج و مسکن. ۱۰. ساماندهی نظام مشاورهای و آموزش قبل، حین و پس از تشکیل خانواده و تسهیل دسترسی به آن بر اساس مبانی اسلامی-ایرانی در جهت استحکام خانواده. ۱۱. تقویت و تشویق خانواده در جهت جلب مشارکت خانواده برای پیشبرد اهداف و برنامه‌های کشور در همه عرصه‌های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و دفاعی. ۱۲. حمایت از عزت و کرامت همسری، نقش مادری و خانداری زنان و نقش پدری و اقتصادی مردان و مسؤولیت تربیتی و معنوی زنان و مردان و توانمندسازی اعضای خانواده در مسؤولیت‌پذیری، تعاملات خانوادگی و ایفاء نقش و رسالت خود. ۱۳. پیشگیری از آسیبهای اجتماعی و عوامل تزلزل نهاد خانواده به‌ویژه موضوع طلاق و جبران آسیبهای ناشی از آن با شناسایی مستمر عوامل طلاق و فروپاشی خانواده و فرهنگسازی کراهت طلاق. ۱۴. حمایت حقوقی، اقتصادی و فرهنگی از خانواده‌های با سرپرستی زنان و تشویق و تسهیل ازدواج آنان. ۱۵. اتخاذ روشهای حمایتی و تشویقی مناسب برای تکریم سالمندان در خانواده و تقویت مراقبتهای جسمی و روحی و عاطفی از آنان. ۱۶. ایجاد سازوکارهای لازم برای ارتقاء سلامت همه‌جانبه خانواده‌ها به‌ویژه سلامت باروری و افزایش فرزندآوری در جهت برخورداری از جامعه جوان، سالم، پویا و بالنده.

❖ نسبت ازدواج و طلاق

۳۲. شاخص سهولت تأمین مسکن

مدیریت زمین برای تأمین مسکن و توسعه شهر و روستا در چارچوب استعداد اراضی و سیاست‌ها و ضوابط شهرسازی و طرح‌های توسعه و عمران کشور و ایجاد و توسعه شهرهای جدید. احیای بافت‌های فرسوده شهری و روستایی از طریق روش‌های کارآمد. برنامه‌ریزی دولت در جهت تأمین مسکن گروه‌های کم‌درآمد و نیازمند و حمایت از ایجاد و تقویت موسسات خیریه و ابتکارهای مردمی برای تأمین مسکن اقشار محروم. برنامه‌ریزی جامع برای بهبود وضعیت مسکن روستایی با اولویت مناطق آسیب‌پذیر از سوانح طبیعی و متناسب با ویژگی‌های بومی. ایجاد و اصلاح نظام مالیات‌ها و ایجاد بانک اطلاعاتی زمین و مسکن. حمایت از تولید طرح‌های، انبوه و صنعتی مسکن. اجباری کردن

استانداردهای ساخت و ساز مقررات ملی ساختمان و طرح‌های صرفه‌جویی انرژی. رعایت ارزش‌های فرهنگی و حفظ حرمت و منزلت خانواده در معماری مسکن. تقویت پژوهش و ارتقاء سطح دانش علمی در حوزه مسکن.

❖ نسبت میانگین قیمت مسکن به میانگین درآمد سالیانه

۳۳. شاخص شهرسازی اسلامی

مکان‌یابی توسعه شهرها در چارچوب طرح آمایش سرزمینی و بر اساس استعدادهای اقتصادی و با رعایت معیارهای زیست محیطی و مراقبت از منابع آب و خاک کشاورزی، و ایمنی در مقابل سوانح طبیعی و امکان استفاده از زیرساخت‌ها و شبکه شهری. تعیین ابعاد کالبدی شهرها در گسترش افقی و عمودی با تاکید بر هویت ایرانی-اسلامی و با رعایت ملاحظات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، امنیتی، حقوق همسایگی و امکانات زیربنایی و الزامات زیست محیطی و اقلیمی. حفظ هویت تاریخی در توسعه موزون شهر و روستا با احیاء بافت‌های تاریخی و بهسازی یا نوسازی دیگر بافت‌های قدیمی. جلوگیری از گسترش حاشیه‌نشینی در شهرها و ساماندهی بافت‌های حاشیه‌ای و نامناسب موجود. رعایت هویت تاریخی و معنوی شهرها در توسعه و بهسازی محیط شهری بویژه شهرهایی از قبیل قم و مشهد. سطح‌بندی شهرهای کشور و جلوگیری از افزایش و گسترش بی‌رویه کلان شهرها. رعایت نیاز و آسایش جانبازان و معلولان در طراحی فضای شهری و اماکن عمومی

❖ درصد تناسب شهرها با استانداردهای اسلامی

۳۴. شاخص جوانی جمعیت

ارتقاء پویایی، بالندگی و جوانی جمعیت با افزایش نرخ باروری به بیش از سطح جانشینی. ۲- رفع موانع ازدواج، تسهیل و ترویج تشکیل خانواده و افزایش فرزند، کاهش سن ازدواج و حمایت از زوجهای جوان و توانمندسازی آنان در تأمین هزینههای زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد. ۳- اختصاص تسهیلات مناسب برای مادران بویژه در دوره بارداری و شیردهی و پوشش بیمه‌های هزینه‌های زایمان و درمان ناباروری مردان و زنان و تقویت نهادهای و مؤسسات حمایتی ذیربط. ۴- تحکیم بنیان و پایداری خانواده با اصلاح و تکمیل آموزشهای عمومی درباره اصالت کانون خانواده و فرزند پروری و با تأکید بر آموزش مهارتهای زندگی و ارتباطی و ارائه خدمات مشاورهای بر مبنای فرهنگ و ارزشهای اسلامی- ایرانی و توسعه و تقویت نظام تأمین اجتماعی، خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبتهای پزشکی در جهت سلامت باروری و فرزندآوری. ۵- ترویج و نهادینه‌سازی سبک زندگی اسلامی- ایرانی و مقابله با ابعاد نامطلوب سبک زندگی غربی. ۶- ارتقاء امید به زندگی، تأمین سلامت و تغذیه سالم جمعیت و پیشگیری از آسیبهای اجتماعی، بویژه اعتیاد، سوانح، آلودگیهای زیست محیطی و بیماریها. ۷- فرهنگ سازی برای احترام و تکریم سالمندان و ایجاد شرایط لازم برای تأمین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و پیشبینی ساز و کار لازم برای بهره‌مندی از تجارب و توانمندیهای سالمندان در عرصه‌های مناسب. ۸- توانمندسازی جمعیت در سن کار با فرهنگ سازی و اصلاح، تقویت و سازگار کردن

نظامات تربیتی و آموزشهای عمومی، کارآفرینی، فنی - حرفهای و تخصصی با نیازهای جامعه و استعدادها و علایق آنان در جهت ایجاد اشتغال مؤثر و مولد. ۹- باز توزیع فضایی و جغرافیایی جمعیت، متناسب با ظرفیت زیستی با تأکید بر تأمین آب با هدف توزیع متعادل و کاهش فشار جمعیتی. ۱۰- حفظ و جذب جمعیت در روستاها و مناطق مرزی و کم تراکم و ایجاد مراکز جدید جمعیتی بویژه در جزایر و سواحل خلیج فارس و دریای عمان از طریق توسعه شبکههای زیربنایی، حمایت و تشویق سرمایهگذاری و ایجاد فضای کسب و کار با درآمد کافی. ۱۱- مدیریت مهاجرت به داخل و خارج هماهنگ با سیاستهای کلی جمعیت با تدوین و اجرای ساز و کارهای مناسب. ۱۲- تشویق ایرانیان خارج از کشور برای حضور و سرمایه گذاری، و بهره‌گیری از ظرفیتهای و تواناییهای آنان. ۱۳- تقویت مؤلفه‌های هویتبخش ملی (ایرانی، اسلامی، انقلابی) و ارتقاء وفاق و همگرایی اجتماعی در پهنه سرزمینی بویژه در میان مرزنیسان؛ و ایرانیان خارج از کشور. ۱۴- رصد مستمر سیاستهای جمعیتی در ابعاد کمی و کیفی با ایجاد ساز و کار مناسب و تدوین شاخصهای بومی توسعه انسانی و انجام پژوهشهای جمعیتی و توسعه انسانی.

❖ نسبت جوانان پویا و فعال به کل جمعیت کشور

تقیننی؛ ساختار، برنامه و بودجه

۳۵. شاخص عدالت تقیننی

مسئولان باید همّت کنند تا بتوانند این عدالت مورد نظر اسلام را در همه ابعاد - در ابعاد قضایی در ابعاد اقتصادی در تقسیم منابع ثروت ملی و فرصت‌های گوناگون و در همه چیزهایی که در کشور برای انسان‌ها اهمیت دارد - اجرا کنند عدالت برای همه و عدالت برای همه شئون یعنی عدالت اقتصادی عدالت سیاسی عدالت اجتماعی و عدالت اخلاقی آن‌چه که من به برنامه‌ریزان و مسئولین دولتی مؤکداً سفارش می‌کنم این است که در این برنامه توجه کنند که هدف اصلی کمک به طبقات محروم جامعه باشد این چیزی است که ما را به عدالت اجتماعی نزدیک می‌کند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌ای که عدالت و توزیع عادلانه ثروت را در جامعه ندیده بگیرد نمی‌تواند چشم‌انداز مورد نظر ما را تأمین کند و برنامه مطلوب ما نیست ... بایستی در دستگاه‌های مختلف دولت توجه دقیقی بشود که جلوی استفاده‌های غیرمنطقی و غیرصحیح منتهی و منجر به ثروت‌های کلان گرفته بشود اگر احیاناً قانونی هم وجود دارد که این قانون از روی غفلت گذارده شده است یا مقرراتی در جایی وضع شده است که این نتیجه را می‌بخشد چون این ضرر و عیب را دارد باید حتی آن قانون علاج بشود و مجلس شورای اسلامی و هیئت دولت و بقیه بخش‌های گوناگون توجه بکنند که این را طوری علاج نمایند و نگذارند آن زمینه را فراهم کند آن کسی که قانون می‌گذارد آن کسی که تصمیم می‌گیرد و آن کسی که برنامه‌ریزی می‌کند باید ملاحظه عدالت اجتماعی را بکند

❖ مراعات عدالت در وضع قوانین

۳۶. شاخص وفاداری نمایندگان

امیرالمؤمنین ... دارای صدق و صراحت بود ... سیاستمداری علی موجب این نمی شد که از جاده صداقت و صراحت کنار رود علی صادق و صریح بود جامعه‌ای که مردمش راست بگویند و از مسئولان‌شان راست بشنوند آنچه را که وعده می‌دهند آنچه را که می‌گویند آنچه را که به عنوان پرچم بلند می‌کنند همان را عمل می‌کنند

❖ مقایسه عملکرد نمایندگان مجلس با وعده‌های انتخاباتی آن‌ها

۳۷. شاخص تبعیت از برنامه

اگر روزی کسی خود را مأمور می‌دانست که به اجتهاد خودش عمل کند این دیگر بایستی تمام بشود و از بین برود اجتهاد و تشخیص و فهم شخصی باید در چارچوب برنامه و نه بیرون از برنامه باشد این کار باید یکی ارزش تلقی بشود و تخلف از برنامه ضدارزش محسوب گردد

❖ موارد تبعیت آئین‌نامه‌ها و قوانین از مفاد برنامه نسبت به کل برنامه

۳۸. شاخص انطباق برنامه با سیاست‌های کلان

برنامه‌ها از دل سیاست‌ها می‌جوشد ... توجه داشته باشید که در خلال این برنامه‌ریزی سیاست‌هایی که از این مراحل گوناگون گذشته دقیقاً رعایت بشود ... که اگر برنامه در جایی موفق شد آدم بدانند این سیاست درست بوده اگر برنامه خطا کرد آدم بدانند سیاست غلط بوده یعنی باید این تلازم معلوم بشود

❖ نسبت مواد برنامه قابل استناد به سیاست‌ها به کل مواد آن

۳۹. شاخص انطباق برنامه با چشم‌انداز

سیاست‌ها و برنامه باید به چشم‌انداز متوجه باشد ... این نکته مهمی است بر اساس چشم‌اندازی که تصویر خواهد شد سیاست‌های کلی را تنظیم کنیم مسئولان کشور از سه قوه این جا هستید بنابراین شاخص‌هایی را در زمینه این چشم‌انداز و سیاست‌های کلی عرض می‌کنم تا در ذهن‌ها باشد برقراری ارتباط کمی و کیفی میان برنامه پنج‌ساله و بودجه‌های سالیانه با سند چشم‌انداز با رعایت شفافیت و قابلیت نظارت

❖ تعداد مواد برنامه منطبق بر چشم‌انداز به کل

۴۰. شاخص همسویی برنامه با قانون اساسی

قانون اساسی مثل ستون‌ها و پی‌های یک بناست اگر ما بنخواهیم عمارت بزرگ و رفیعی

بسازیم پی و ستون لازم دارد تا بتواند به ساختمان شکل کلی بدهد این پی‌ها و ستون‌ها همان قانون اساسی است ... در دنیا دولت‌هایی که گاهی اعتراض‌هایی هم به جمهوری اسلامی می‌کنند قانون اساسی دویست‌ساله خود را محکم نگه داشته‌اند

❖ موادی از برنامه که مشخصاً در راستای تحقق بندهایی از قانون اساسی باشد

۴۱. شاخص استقلال قوانین و برنامه‌ها

برنامه خصوصیتی دارد باید منطبق بر خصوصیات جغرافیایی تاریخی و فرهنگی کشور باشد از برنامه کشورهای دیگر نمی‌شود تقلید کرد برنامه یک چیز تقلیدی نیست

❖ نسبت مواد غیرتقلیدی و بومی قوانین به کل

۴۲. شاخص سرعت اجرای قوانین

در برنامه‌های اقتصادی دولت آن نقطه ضعفی که خیلی زود به چشم انسان می‌آید این است که از لحظه شروع مقدمات تا وقتی که دولت بخواهد به نتایج مورد نظر خودش برسد در اواسط کار به ضعفای جامعه خیلی سخت می‌گذرد این کاملاً محسوس است

❖ میانگین فاصله تصویب قوانین تا اجرایی شدن

قضایی، انتظامی و نظارتی

۴۳. شاخص عدالت قضایی

مسئولان باید همّت کنند تا بتوانند این عدالت مورد نظر اسلام را در همه ابعاد - در ابعاد قضایی در ابعاد اقتصادی در تقسیم منابع ثروت ملی و فرصت‌های گوناگون و در همه چیزهایی که در کشور برای انسان‌ها اهمیت دارد - اجرا کنند عدالت برای همه و عدالت برای همه شئون یعنی عدالت اقتصادی عدالت سیاسی عدالت اجتماعی و عدالت اخلاقی

❖ برخورد یکسان با شکات و متهمین

۴۴. شاخص احقاق حق

امیرالمؤمنین ع ... فرمودند این حکومت به قدر این کفش ... برای من ارزش ندارد بعد فرمودند الا ان اقیم حقاً مگر این که حقی را اقامه کنم

❖ نسبت حقوقی که توسط نهادهای انتظامی احقاق شده است به مواردی که نشده است

۴۵. شاخص دفاع از مظلوم

دفاع از مظلوم همیشه یک نقطه درخشان است کنار نیامدن با ظالم رشوه نپذیرفتن از زورمند و زورمند پافشاردن بر حقیقت این‌ها چیزهایی است که هیچ وقت در دنیا کهنه نمی‌شود ما این‌ها را باید دنبال کنیم اصول این‌هاست

❖ موارد گزارش شده و برخورد شده با رشوه به نسبت تخمینی کل

۴۶. شاخص مطالبه عدالت

در نظام جمهوری اسلامی مردم باید از مسئولانشان مقابله با ظلم و ظالم و مفسد را بخواهند

❖ شمارش موارد اعتراضات عمومی برای اجرای عدالت

۴۷. شاخص مبارزه با ویژه‌خواری

درباره خودت درباره دوستان و خویشاوندان و رفقای خودت رعایت انصاف را در قبال مردم و خدا بکن یعنی اختصاص و امتیاز به آن‌ها نده یعنی همین چیزی که دوستان عزیز فرنگی‌مآب ما به آن رانت‌خواری می‌گویند یعنی امتیاز ویژه امکان استفاده از یک شرکت و یک منبع مالی را در اختیار جمع خاصی قرار دادن به مناسب این‌که این‌ها دوست یا خویشاوند یا رفیق ما هستند این فرمایش امیرالمؤمنین است ... به رفقا و نزدیکان و آن آدم‌هایی که دوستشان داری نباید امتیاز ویژه بدهی همه باید یکسان امتیاز ببرند امتیازی که هست باید در اختیار همه قرار بگیرد ... بایستی در دستگاه‌های مختلف دولت توجه دقیقی بشود که جلوی استفاده‌های غیرمنطقی و غیرصحیح منتهی و منجر به ثروت‌های کلان گرفته بشود

❖ موارد برخورد با رانت‌خواران و آقازاده‌های فاسد نسبت به کل

۴۸. شاخص قاطعیت در اجرای احکام

امیرالمؤمنین از مردم ملاحظه نکرد حتی از کسانی که از او توقع داشتند ملاحظه نکرد آنجایی که دید فساد وجود دارد با آن مبارزه کرد ... نه این‌که اگر دستگاهی با فساد و مفسدی مقابله کرد باز همان اهرم‌های فشار به حرکت در بیایند و جنجال و هیاهو کنند و دست و پای کسانی را که در این راه حرکت می‌کنند بلرزانند البته نباید دست و پای کسی بلرزد باید قاطع در این راه حرکت کنند

❖ نسبت موارد اجرای احکام قضایی نسبت به صاحبان قدرت به کل موارد صادر شده

مبارزه با مفاسد را جدی بگیرید ... از گوشه‌ای نقبی زده بشود یک شخص یا یک باند سودجو وارد میدان بشود و همه یا بخش مهمی از چیزی را که شما به عنوان سرمایه ملی می‌خواهید استحصال کنید و به سود کشور به کار بزنید بمکد و از بین ببرد و به سود خودش استحصال و مصادره کند این چیز خیلی خطرناک و واقعاً نگران‌کننده‌ای است و این وجود دارد در دوران بازسازی مسئولین کشور همکاران دولت مدیران درجه دو و سه در دستگاه‌های دولتی تا پایین‌ترین رده‌ها باید با دقت مراقب باشند این است که در این دوران بدانند خطر رسوخ و نفوذ فساد جدی و فلج‌کننده است واقعاً فلج‌کننده است ... فساد مالی فساد کاری قرارهای نامشروع و ناموجه در زمینه‌های مسائل کاری ... خیلی باید مراقب بود من محاکمات جنجالی این روزها را جزو افتخارات نظام می‌دانم وجود فساد تعجب‌آور نیست مبارزه نکردن با فساد تعجب‌آور است این محاکمات معنایش این است که نظام جمهوری اسلامی با هیچ کس رودربایستی و شوخی ندارد و هر انگیزه فساد را در هر جا ببیند سرکوب می‌کند بنده باز هم با صدای بلند اعلام می‌کنم که مسئولان کشور چه در قوه مجریه چه در قوه قضاییه و چه در قوه مقننه باید با فقر و فساد و تبعیض در این مملکت مبارزه کنند اگر بخواهند وضع امنیت کشور را وضع معیشت مردم را وضع عزت بین‌المللی ما را تأمین کنند راهش مبارزه با همین‌هاست انواع و اقسام فسادها را باید شناسایی کنند و مبارزه جدی نمایند باید مبارزه با فساد از همه طرف دنبال بشود طوری بشود که ان‌شاءالله مردم حرکت به سمت صلاح را حس کنند ... یکی از بزرگ‌ترین مسئولیت‌های مسئولان کشور از جمله رئیس‌جمهوری محترم تعقیب مفاسد مالی و اقتصادی است که باید در برنامه دولت قرار بگیرد ... امروز یکی از مهم‌ترین مسائل ما مبارزه با فساد است این را باید همه مسئولان کشور بفهمند فساد یعنی چه؟ یعنی این که کسانی با زرنگی با قانون‌دانی با زبان چرب و نرم با چهره حق به جانب به جان بیت‌المال این ملت بیفتند و کیسه‌های خود را پر کنند ... اگر با فساد اقتصادی مبارزه نشود هر سرمایه‌داری و سوسه و تشویق می‌شود که به جای وارد شدن به کار پردردسر تولید و مقدمات آن و راهی‌های طولانی دیگر برود و مشغول بند و بست و کارهای فسادانگیز بشود یک فاسد دیگران را هم به فساد می‌کشاند و تشویق می‌کند

❖ تعداد پرونده‌های به سرانجام رسیده مفاسد اقتصادی به کل شکایات

۵۰. شاخص نظارت بر بوروکراسی

این ماشین بوروکراسی چیز عجیبی است من و شما که ده سال دوازده سال سابقه کار اجرایی داریم هنوز بوروکراسی را نشناخته‌ایم ما در سخنان دیگران کسانی که بوروکراسی‌های عظیم معروف پنجاه ساله و شصت ساله و صدساله را تعریف می‌کنند بوروکراسی را می‌شناسیم که در بسیاری از موارد با وضع خود ما هم منطبق است این ماشین اجرایی ضمن این که یک دستگاه اجتناب‌ناپذیر است اگر از آن مراقبت نکنید چیز خطرناکی خواهد شد این مراقبت همان چیزی است که شما را می‌تواند به سهولت و سرعت به این هدف‌ها برساند اگر دستگاه اجرایی و دست‌های شما نباشد شما به هیچ هدفی نمی‌توانید برسید در عین حال همین ماشین تا وقتی که اراده بکند می‌تواند شما را از رسیدن به آن

هدفی که دنبالش هستید بازدارد بسته به این است که ترکیب و مهم‌تر از آن نظارت شما بر این مجموعه چگونه باشد اگر بر آن نظارت کردید در اختیار شما قرار خواهد گرفت اگر از آن غفلت کردید شما در اختیار آن قرار خواهید گرفت هر چه هم خوب باشید از عهده آن بر نمی‌آیید ای بسا سیاست مسجل شده‌ای که تأکید مکرر بر انجام آن شده باشد و مدیر مربوطه وزیر و بسیاری از سلسله‌مراتب به آن مهر امضا و اجرا زده باشند ولی فقط یک نفر از انجام آن کار مانع بشود شماها که هر کدام مدتی در کار اجرایی بوده‌اید این را تصدیق می‌کنید ... مراجعان به دستگاه اجرایی این را می‌فهمند چیزی که وزیر خواسته دولت خواسته دستور داده شده آب را هم از آن‌جا ریخته‌اند و دارند پمپاژ می‌کنند ولی از این لوله و این کانال‌کشی به این عظمت آب بیرون نمی‌آید آن وسط ریگی در کفش کسی است و این کانال را سد کرده است علاج آن هم فقط نظارت شماست ... به گزارش‌ها ترتیب اثر بدهید و روی آن‌ها حساس باشید باید انسان شامه‌ای پیدا کند که تا یک گزارش می‌آید آن نکته حق را در آن گزارش استشمام کند یا لااقل در حد بالایی این طور باشد ... بازرسی مسأله مهمی است باید دایم مشغول نگرش باشید و چشم شما داخل دستگاه را ببیند یک مدیر خوب این است مدیر خوب این نیست که زیر بار پرونده‌ها خم بشود ... در کار اداری حمل بر صحت وجود ندارد مثلاً بگویید لابد بیچاره‌ها دارند کارشان را می‌کنند نخیر البته همه برادران خوبند اما خوب معنایش معصوم که نیست خوبند یعنی خیانت نمی‌کنند اما اشتباه هم نمی‌کنند؟ تنبلی هم نمی‌کنند؟ گاهی سستی هم گریبانشان را نمی‌گیرد؟

❖ کاهش میانگین مدت انجام فرایندها در دستگاه‌های دولتی

۵۱. شاخص قانون‌گرایی

قانون‌گرایی کار سختی هم هست اما با وجود سختی‌هایش در کوتاه‌مدت و بلندمدت فوایدش از بی‌قانونی بهتر است وقتی که انسان سوار ماشین است و می‌خواهد به منزل برسد ممکن است از راه میان‌بر ورود ممنوعی مسیر خود را انتخاب کند اگر شما از این راه رفتید و به منزل رسیدید به نظرتان فایده نقدی وجود دارد اما خطراتی که در این راه هست به مراتب غیرقابل مقایسه با آن سود است تمام قوانین همین‌طورند از قانون اساسی گرفته تا قوانین عرفی و عادی و معمولی تا احیاناً مصوبات بعضی از مراکز دیگر مثل هیئت عمومی قوه قضائیه تا مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی ... بعضی قانون را طوری عمل می‌کنند که اصحاب سبت عمل کردند اصحاب سب هم عین مرّ قانون عمل کردند یعنی خدا گفته روز شنبه ماهی نگیرید این‌ها هم روز شنبه ماهی نگرفتند بلکه کار کوچکی کردند که آن هم رسماً منع نشده بود و آن این بود که حفره‌هایی درست کردند ماهی‌ها داخل آن حفره‌ها آمدند راه آن حفره‌ها را روز شنبه بستند تا ماهی نتواند برگردد روز شنبه این کار را کردند روز یکشنبه همان ماهی‌ها را گرفتند این ظاهر قانون است اگر شما نگاه کنید این مثل همان کلاه‌شرعی‌هایی است که یک ربای سنگین کذایی را با یک شاخه نبات جابه‌جا می‌کردند قانون بود ظاهر شرع بود اما امام بزرگوار این را منع کرد ... مطلقاً حیل ربا را منع کردند شما آقایان حیل قانون را هم منع کنید و جلوی ربا را بگیرید

❖ موارد مطابقت با قانون رفتار مسئولان نسبت به کل

۵۲. شاخص عدالت آموزشی

مسئولان باید همّت کنند تا بتوانند این عدالت مورد نظر اسلام را در همه ابعاد - در ابعاد قضایی در ابعاد اقتصادی در تقسیم منابع ثروت ملی و فرصت‌های گوناگون و در همه چیزهایی که در کشور برای انسان‌ها اهمیت دارد - اجرا کنند عدالت برای همه و عدالت برای همه شئون یعنی عدالت اقتصادی عدالت سیاسی عدالت اجتماعی و عدالت اخلاقی

❖ فرصت برابر آموزشی

۵۳. شاخص پیشرفت هسته‌ای

تلاش برای کسب فن‌آوری و دانش هسته‌ای و ایجاد نیروگاه‌های هسته‌ای به منظور تأمین سهمی از انرژی کشور و تربیت نیروهای متخصص. گسترش فعالیتهای پژوهشی و تحقیقاتی در امور انرژیهای گداحت هسته‌ای و مشارکت و همکاری علمی و تخصصی در این زمینه. تلاش برای کسب فن‌آوری و دانش فنی انرژیهای نو و ایجاد نیروگاهها از قبیل با دی و خورشیدی و پیلای سوختی و زمین گرمایی در کشور.

❖ فناوری هسته‌ای داخل کشور نسبت به میانگین کشورهای توسعه‌یافته

۵۴. شاخص بهره‌وری آموزش عمومی

تحول در نظام آموزش و پرورش با هدف ارتقاء کیفی آن بر اساس نیازها و اولویتهای کشور در سه حوزه دانش، مهارت و تربیت و نیز افزایش سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان ... تحول در نظام آموزش و پرورش مبتنی بر فلسفه‌ی تعلیم و تربیت اسلامی در جهت رسیدن به حیات طیبه (زندگی فردی و اجتماعی مطلوب اسلامی) و رشد و شکوفایی استعدادهای فطری و ارتقاء کیفی در حوزه‌های بینش، دانش، مهارت، تربیت و سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان با تأکید بر ریشه‌کن کردن بی‌سوادی و تربیت انسان‌های مؤمن، پرهیزکار، متخلّق به اخلاق اسلامی، بلندهمت، امیدوار، خیرخواه، بانشاط، حقیقت‌جو، آزادمنش، مسئولیت‌پذیر، قانون‌گرا، عدالت‌خواه، خردورز، خلاق، وطن‌دوست، ظلم‌ستیز، جمع‌گرا، خودباور و ایثارگر ارتقاء جایگاه آموزش و پرورش به مثابه مهم‌ترین نهاد تربیت نیروی انسانی و مولّد سرمایه‌ی اجتماعی و عهده‌دار اجرای سیاست‌های مصوب و هدایت و نظارت بر آن (از مهد کودک و پیش‌دبستانی تا دانشگاه) به عنوان امر حاکمیتی با توسعه‌ی همکاری دستگاه‌ها به‌سازی و اعلاّی منابع آموزش و پرورش به عنوان محور تحول در نظام تعلیم و تربیت کشور و بهبود مدیریت منابع انسانی با تأکید بر: ارتقاء کیفیت نظام تربیت معلم و افزایش مستمرّ شایستگی‌ها و توانمندی‌های علمی، حرفه‌ای و تربیتی فرهنگیان و روزآمد ساختن برنامه‌های درسی مراکز و دانشگاه‌های تربیت معلم و شیوه‌های یاددهی و یادگیری برای پرورش معلمان بانگیزه، کارآمد، متدین، خلاق و اثربخش بازننگری

در شیوه‌های جذب، تربیت، نگهداشت و به‌کارگیری بهینه‌ی نیروی انسانی مورد نیاز آموزش و پرورش و بسترسازی برای جذب معلمان کارآمد و دارای شایستگی‌های لازم آموزشی، تربیتی و اخلاقی بعد از گذراندن دوره‌ی مهارتی اعتلای منزلت اجتماعی معلمان و افزایش انگیزه‌ی آنان برای خدمت مطلوب با اقدامات فرهنگی و تبلیغی و خدمات و امکانات رفاهی و رفع مشکلات مادی و معیشتی فرهنگیان توسعه‌ی مهارت حرفه‌ای و توانمندی‌های علمی و تربیتی معلمان با ارتقاء کیفی آموزش‌های ضمن خدمت و برنامه‌ریزی برای روزآمد کردن اطلاعات تخصصی و تحصیلات تکمیلی معلمان متناسب با نیاز آموزش و پرورش استقرار نظام ارزیابی و سنجش صلاحیت‌های عمومی، تخصصی و حرفه‌ای معلمان مبتنی بر شاخص‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و تربیتی برای ارتقاء توسعه‌ی مشارکت معلمان در فرآیند بهسازی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و تربیتی و فرهنگ‌ی استقرار نظام پرداخت‌ها بر اساس تخصص، شایستگی‌ها و عملکرد رقابتی مبتنی بر نظام رتبه‌بندی حرفه‌ای معلمان ایجاد تحول در نظام برنامه‌ریزی آموزشی و درسی با توجه به: روزآمد ساختن محتوای تعلیم و تربیت و تدوین برنامه‌ی درس ملی مبتنی بر فلسفه‌ی تعلیم و تربیت اسلامی و متناسب با نیازهای کشور و انطباق محتوای با پیشرفت‌های علمی و فناوری و اهتمام به تقویت فرهنگ و هویت اسلامی-ایرانی توسعه‌ی فرهنگ تفکر، تحقیق، خلاقیت و نوآوری و بهره‌گیری از روش‌های یاددهی و یادگیری متنوع و مطلوب و ایجاد تفکر منطقی و منسجم برای تحلیل و بررسی موضوعی تبیین اندیشه‌ی دینی-سیاسی امام خمینی رضوان‌الله‌علیه، مبانی جمهوری اسلامی و ولایت فقیه و اصول ثابت قانون اساسی در مقاطع مختلف تحصیلی توسعه‌ی فرهنگ و معارف اسلامی و یادگیری قرآن (روخوانی، روانخوانی و مفاهیم) و تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن و سیره‌ی پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله) و اهل بیت (علیهم‌السلام) و گسترش فرهنگ اقامه‌ی نماز تحول بنیادین شیوه‌های ارزشیابی دانش‌آموزان برای شناسایی نقاط قوت و ضعف و پرورش استعدادها و خلاقیت دانش‌آموزان رعایت رویکرد فرهنگی و تربیتی در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و درسی تقویت آداب و مهارت‌های زندگی و توانایی حل مسائل و عمل به آموخته‌ها برای بهبود زندگی فردی و اجتماعی دانش‌آموزان تقویت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای اهتمام به تربیت و پرورش مبتنی بر فلسفه‌ی تعلیم و تربیت اسلامی؛ به‌ویژه در: ارتقاء معرفت و بصیرت دینی برای رشد و تعالی معنوی و اخلاقی معلمان و دانش‌آموزان و تلاش برای ارتقاء معنوی خانواده‌ها ارتقاء سلامت جسمی و روحی معلمان و دانش‌آموزان و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی ارتقاء تربیت عقلانی و رشد بینش دینی، سیاسی و اجتماعی دانش‌آموزان و اهتمام به جامعه‌پذیری برای تحکیم وحدت و همبستگی ملی، وطن‌دوستی و مقابله‌ی هوشمندانه با تهاجم فرهنگی و پاسداشت استقلال، آزادی، مردم‌سالاری دینی و منافع ملی رشد و شکوفایی ذوق و استعدادها و فرهنگی و هنری و تقویت روحیه‌ی نشاط و شادابی در دانش‌آموزان توسعه‌ی تربیت بدنی و ورزش در مدارس تربیت و تأمین نیروی انسانی توانمند و واجد شرایط برای تحقق اهداف و برنامه‌های تربیتی و پرورشی تحول در ساختار مالی، اداری و نظام مدیریتی با تأکید بر: بازمهندسی ساختار اداری در کلیه‌ی سطوح با رویکرد چابک‌سازی، پویاسازی همراه با ظرفیت‌سازی، فرهنگ‌سازی و بسترسازی برای تقویت مشارکت‌های مردمی و غیر دولتی، منطبق بر قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام اداری و آموزش و پرورش؛ به‌ویژه ایجاد زمینه‌ی مشارکت معلمان، خانواده‌ها، حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها، مراکز علمی و پژوهشی و سایر نهادهای عمومی و دستگاه‌های اجرایی

در فرآیند تعلیم و تربیت رعایت اولویت در بودجه‌ی مورد نیاز آموزش و پرورش در لوايح بودجه‌ی سنواتی به منظور تحقق اهداف و مأموریت‌های مندرج در سیاست‌های کلی بهبود مدیریت منابع و مصارف با هدف ارتقاء کیفیت و بهره‌وری نظام آموزش و پرورش بهینه‌سازی فضا، زیرساخت‌های کالبدی و تجهیزات مدارس در مسیر تحقق اهداف نظام تعلیم و تربیت اسلامی با تأکید بر: ضابطه‌مندسازی، به‌سازی، زیباسازی، مقاوم‌سازی و مصون‌سازی مدارس با رعایت اصول معماری اسلامی ایرانی مکان‌یابی و توزیع فضا به تناسب نیازها، طراحی و ساخت مجتمع‌های آموزشی و تربیتی و توسعه‌ی مشارکت مردم و نهادهای مدیریت شهری در احداث و نگهداری مدارس احداث واحدهای آموزشی و پرورشی جدید متناسب با افزایش جمعیت و الزام سازندگان شهرک‌ها به احداث واحدهای مورد نیاز آموزش و پرورش ارائه‌ی الگو و ضابطه‌ی لازم‌الرعايه از طرف وزارت آموزش و پرورش برای ساخت مدارس تجهیز مدارس به فناوری اطلاعاتی و ارتباطی و فراهم‌آوردن زمینه‌ی استفاده‌ی بهینه از آموزش‌های مرتبط با فناوری‌های نو در مدارس ارتقاء نقش و اختیارات مدرسه در تحقق اهداف و مأموریت‌های مندرج در بند یک سیاست‌های کلی و تقویت مناسبات صحیح و سازنده‌ی آموزش و پرورش با خانواده‌ها، رسانه‌ها و جامعه تقویت آموزش و پرورش مناطق مرزی با تأکید بر توانمندسازی معلمان و دانش‌آموزان این مناطق تأمین ثبات مدیریت در آموزش و پرورش با رویکرد ارزشی و انقلابی و دورنگهداشتن محیط آموزش و پرورش از دسته‌بندی‌های سیاسی هماهنگی و انسجام بین اهداف، سیاست‌ها، برنامه‌ها و محتوای تعلیم و تربیت در آموزش و پرورش، آموزش عالی و سایر دستگاه‌های مرتبط ارتقاء جایگاه آموزش و پرورش از نظر شاخص‌های کمی و کیفی در سطح منطقه و جهان به منظور تحقق اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله‌ی جمهوری اسلامی ایران استقرار نظام جامع رصد، نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت در نظام آموزش و پرورش

❖ توانمندی دانش‌آموزان ایرانی نسبت به میانگین کشورهای توسعه‌یافته از طریق آزمون‌های استاندارد جهانی

۵۵. شاخص بهره‌وری آموزش تخصصی

تحول در نظام آموزش عالی و پژوهش در افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به ۳ درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان برنامه پنجم و افزایش ورود دانش‌آموختگان دوره کارشناسی به دوره‌های تحصیلات تکمیلی به ۲۰ درصد. دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن در برنامه پنجم ... جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در جهان بهینه‌سازی عملکرد و ساختار نظام آموزشی و تحقیقاتی کشور به منظور دستیابی به اهداف سند چشمانداز و شکوفایی علمی حاکمیت مبانی، ارزشها، اخلاق و موازین اسلامی در نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری و تحقق دانشگاه اسلامی تقویت عزم ملی و افزایش درک اجتماعی نسبت به اهمیت توسعه علم و فناوری ایجاد تحول در ارتباط میان نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری با سایر بخشها گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام بخش در حوزه علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و فنی معتبر منطقهای و جهانی بویژه جهان اسلام همراه با تحکیم استقلال کشور

❖ توانمندی دانشجویان ایرانی نسبت به میانگین کشورهای توسعه‌یافته از طریق آزمون‌های استاندارد جهانی

۵۶. شاخص تناسب دانشگاه با صنعت

ارتباط مؤثر بین دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی با صنعت و بخشهای مربوط جامعه وصل کردن دانشگاه و صنعت کشور به یکدیگر بود که این کار جز در دفتر رئیس جمهوری در جای دیگر امکان‌پذیر نیست و من خواش می‌کنم که این کار را هر چه زودتر انجام دهید

❖ تعداد رشته‌های دانشگاهی دارای صنعت فعال داخلی نسبت به کل رشته‌ها

۵۷. شاخص معنویت در دانشگاه‌ها

ما از معنویت در دانشگاه‌ها باید غفلت نکنیم هیچ لازم نیست که من به شماها توصیه کنم خودتان می‌دانید که من در همه زمینه‌ها چقدر به شماها اعتماد و اطمینان دارم منتها خوف من از این است که اصول مسلم و روشن ماها مغفول غنه قرار بگیرد ... سعی کنید که این ارزش‌گذاری‌های درون دانشگاه ارزش‌های معنوی حقیقتاً به شکل صحیحی انجام بگیرد ... سعی کنید در همین مراکز تحقیق و امثال آن بچه‌های مسلمان خوب وارد بشوند

❖ تعداد افراد ملتزم به احکام اسلامی نسبت به کل بر اساس نمونه‌های آماری

۵۸. شاخص فرار مغزها

فرار مغزها ابعاد گوناگونی دارد یک بعد بسیار زشت و بد آن این است که بیگانگانی می‌خواهند بیایند از ثروت ملی انسانی یک کشور سوء استفاده کنند کشوری که انسان‌هایی را پرورش دهد و استعدادهایی را با همه عوامل به وجود آورنده استعدادهای درخشان به وجود بیاورد و به قول دوستان این را در طبق اخلاص بگذارد و به دیگران بدهد دیگران هم بیایند با صرف پول این ثروت را به ثمن بخش از این ملت بگیرند و او را محروم کنند ... بعد دیگر هم وجود دارد ... این است که جوان نخبه‌ای احساس کند که در محیط خارج از کشور زندگی به او راحت‌تر و خوش‌تر می‌گذرد و دغدغه‌اش کم‌تر است

❖ تعداد دانشجویان مهاجر نسبت به کل

۵۹. شاخص کرامت معلم

معلمی را نباید دست کم گرفت ... هر چه برای معلمان تلاش بشود جا دارد این تلاش هم فقط مسأله معیشت نیست اگر چه مسأله معیشت هم رکن مهمی است که باید به آن توجه کرد بلکه کرامت و حرمت هم مطرح است حرمت معلمی در جامعه باید احیا شود آن‌چنان که اسلام برای معلم معین کرده است ما باید کاری کنیم که معلم در دل‌های خانواده‌ها و آحاد مردم و جوانان و دانش‌آموزان ما همان کرامت و ارزش را داشته باشد البته این تدابیری لازم دارد باید کارهای فرهنگی در این زمینه انجام بگیرد

اقتصادی و مالی

۶۰. شاخص عدالت اقتصادی

مسئولان باید همّت کنند تا بتوانند این عدالت مورد نظر اسلام را در همه ابعاد - در ابعاد قضایی در ابعاد اقتصادی در تقسیم منابع ثروت ملی و فرصت‌های گوناگون و در همه چیزهایی که در کشور برای انسان‌ها اهمیت دارد - اجرا کنند عدالت برای همه و عدالت برای همه شئون یعنی عدالت اقتصادی عدالت سیاسی عدالت اجتماعی و عدالت اخلاقی هدف اصلی در کشور ما و در نظام جمهوری اسلامی عبارت از تأمین عدالت است و رونق اقتصادی و تلاش سازندگی مقدمه آن است ما نمی‌خواهیم سازندگی کنیم که نتیجه ... این باشد که عده‌ای از تمکن بیشتری برخوردار شوند و عده‌ای فقیرتر شوند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌ای که عدالت و توزیع عادلانه ثروت را در جامعه ندیده بگیرد نمی‌تواند چشم‌انداز مورد نظر ما را تأمین کند و برنامه مطلوب ما نیست مسئولان باید دنبال عدالت و دنبال آسان کردن زندگی برای طبقات مستضعف و محروم و پابرنه باشند مراد کسانی است که در روز خطر این مملکت را نجات دادند ... امروز مهم‌ترین مسأله ما این است که بتوانیم شکاف طبقاتی بین فقیر و غنی را پر کنیم ... برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌ای که عدالت و توزیع عادلانه‌ی ثروت را در جامعه ندیده بگیرد، نمی‌تواند چشم‌انداز مورد نظر ما را تأمین کند و برنامه‌ی مطلوب ما نیست

❖ فرصت برابر در تولید و توزیع و سرمایه‌گذاری

۶۱. شاخص تساوی بهره‌مندی از بیت‌المال

امیرالمؤمنین بین همه آحاد مردم در اعطای بیت‌المال تساوی برقرار کرد پولی که در بیت‌المال جمع می‌شد ... به صورت سرانه به اشخاص می‌دادند امیرالمؤمنین گفت هر کس متدین‌تر و مؤمن‌تر است اجرش با خداست هر کس توانایی بیشتری دارد در زندگی تلاش می‌کند اگر دنبال مال است مال کسب می‌کند اما من بیت‌المال را بالسویه تقسیم می‌کنم

❖ فاصله دستمزدهای حقوق‌بگیران دستگاه‌های دولتی

۶۲. شاخص اسراف در بیت‌المال

امیرالمؤمنین مانع از این می‌شود که بیت‌المال به اسراف مصرف شود ... نمی‌گذارد کسانی بیت‌المال مسلمین را به ناحق مصرف کنند ... امروز کسانی که با بیت‌المال مسلمین سروکار دارند باید از مصرف و خرج کردن بیت‌المال در غیرمصارف عمومی و مردمی خودداری کنند اگر مسئولی خدای ناخواسته در امر بیت‌المال اسراف بورزد تخلف از عدل و قرار واقعی است ... اندازه نگه دارید دولت مخارجش زیاد و سنگین است مخارج سنگین

دولت منجر به این می‌شود که مثلاً در فلان بخش سوبسید را بردارند اگر مبلغی از مخارج دولت عبارت از تغییر دکوراسیون اتاق مدیر کل و معاون وزیر و وزیر و فلان مسئول قضایی و فلان مسئول در بخش‌های گوناگون دیگر باشد این جرم و خطاست اگر یکی از مخارج دولت این باشد که فلان تعداد ماشین جدید بیاوریم و بین دستگاه‌ها تقسیم بکنیم ما حق نداریم این را جزو مخارج دولت حساب کنیم و به حساب آن از سوبسید مردم بزنیم نه این خلاف است برای این کارها حد بگذارید

❖ میزان هزینه‌های غیر ضروری دستگاه‌های حاکمیتی

۶۳. شاخص انحراف بودجه

باید بیت‌المال مسلمین در همان طریقی که قانوناً معین شده و همان مصارف عمومی و بخش‌هایی که وظیفه‌ای از وظایف کشور را برعهده دارد مصرف شود

❖ نسبت بودجه‌های مصرف شده در غیر ردیف تعیین شده

۶۴. شاخص بهره‌وری بودجه

امیرالمؤمنین ع آن روز به کسانی که مسئولیت امور کشور را برعهده داشتند سختگیری را به این جا می‌رساندند که به قول امروز بخشنامه می‌کند که ... سر قلم‌های خودتان را که با آن می‌نویسید ریز بتراشید هم صرفه‌جویی در قلم هم صرفه‌جویی در کاغذ هم صرفه‌جویی در مرکب ... از ایجاد دستگاه‌های زاید استخدام‌های زاید و توسعه‌دادن‌های زاید خودداری کنید

❖ نسبت بودجه پروژه‌های شکست خورده به کل بودجه

۶۵. شاخص امانت‌داری مسئولین

امیرالمؤمنین ع می‌فرماید فان اموال المسلمین لایتحمل الاضرار اموال مسلمان‌ها ضرر رساندن را تحمل نمی‌کند که بخواهید ولو به این اندازه به اموال عمومی ضرر برسانید این یعنی امانت‌دار دانستن خود و همه مسئولین بیت‌المال ... گاهی سر زدن خطاهای کوچک از انسان‌هایی که از آن‌ها امانت انتظار می‌رود ضررش خیلی بیشتر از خطاهای بزرگ دیگران است. امین بودن موجب می‌شود که خطای صادر شده بزرگ باشد باید با این خطاها برخورد شود این در کارایی نظام تأثیر دارد ... مردم می‌خواهند این احساس را داشته باشند که مسئولان کشور در سطوح مختلف نسبت به موجودی کشور امانت‌دار و امین‌اند این را من از شما به طور جدّ می‌خواهم که مراقب باشید این امانت و این روحیه امانت‌داری نسبت به آنچه که از مردم در اختیار ماست بیت‌المال و آنچه که مربوط به ثروت‌های عمومی کشور است اختلال پیدا نکند ... دولت باید شعال خودش را امانت و درستکاری قرار دهد ... بالاخره نمی‌شود وزرای ما درستکار و امین نباشند

❖ موارد اختلاس از بیت‌المال به درآمد سرانه

۶۶. شاخص امید اقتصادی

همین طرح سامان‌دهی اقتصادی را که امیدهایی در مردم به وجود آورد باید تلاش بکنید که اقدام شود آن بخش‌هایی از برنامه که بیشتر ناظر به زندگی مردم است باید تلاش بکنید که عمل بشود ... خدا نکند که این امید سستی و کاستی بگیرد

❖ درصد امیدواری مردم به بهتر شدن شرایط اقتصادی بر اساس نمونه‌های آماری

۶۷. شاخص رونق اقتصادی

در زمینه اقتصادی چیزهایی که ما به آن‌ها اهمیت می‌دهیم رونق اقتصادی و اشتغال و کاهش تورم و خودکفایی در مواد اساسی کشاورزی است یعنی امنیت غذایی کشور این‌ها مسائل بسیار مهم و اساسی است و باید در این دوره ما به حد مطلوب به این اهداف نائل شویم

❖ اندازه‌گیری اشتغال و تورم و خودکفایی در کشاورزی

۶۸. شاخص استقلال اقتصادی

در برنامه هضم نشدن در اقتصاد جهانی رعایت شود این را توجه داشته باشید من یکی دوبار دیگر هم تکرار کردم پیوستن به سازمان تجارت جهانی از نظر من کاری است مثبت اما هنگامی که ما زیرساخت‌های لازم را برای این کار داشته باشیم الآن این را نداریم الآن برداشته تعرفه‌ها و رفتن داخل سازمان تجارت جهانی یعنی هضم شدن در یک اقتصاد برتر بدون امکان رقابت یعنی گم شدن و غرق شدن یعنی همین تولید داخلی را هم که تا امروز با زحمت و خون دل فراهم شده از دست دادن و نابود کردن ما امروز دنبال استقلال اقتصادی هستیم ... ما باید از لحاظ اقتصادی خودمان را به طور کامل از زیر نفوذ قدرت‌ها خارج کنیم

❖ تعداد چرخه‌های تولید کالا و خدمات غیروابسته به خارج از کشور

۶۹. شاخص وابستگی به فروش نفت

ما امروز دنبال استقلال اقتصادی هستیم دنبال رها شدن کشور از وابستگی به نفت هستیم امروز می‌خواهیم در وضع اقتصادی کشور ترتیبی داده شود که پایین آمدن فلان مقدار از قیمت یک بشکه نفت نتواند در کشور ما این همه تأثیر بگذارد این کارها چگونه ممکن است؟ اگر ما بخواهیم خودمان را از نفت بی‌نیاز کنیم غیر از این است که به محیط کار به جامعه کارگردی به مسأله کارگاه‌ها به مسأله آموزش کارگران یک اهتمام ویژه‌ای باید بشود؟ ... جایگزینی صادرات فرآورده‌های نفت و گاز و پتروشیمی به جای صدور

نفت خام و گاز طبیعی ... تا آنجا که بتوانیم باید کشور را از مسأله نفت جدا کنیم که البته این هم محسوس است کاری کنید که ما بتوانیم از تنوع در تولید اقتصادی و صادرات و استفاده داخلی کشور برخوردار باشیم ... من یک نگرانی مختصری دارم که مربوط به امروز هم نیست سال‌هاست این نگرانی را دارم و آن این است که باید اقتصاد و ملت ایران از نفت جدا بشود ... چون متأسفانه امروز در دنیا نفت به سیاست‌های بین‌المللی کمپانی‌ها و غارتگران بزرگ و جهان‌خواران و مستکبران وابسته است در حقیقت نفت در مشت آن‌هاست هر گاه بخواهند قیمتش را پایین می‌آورند تولید را کم یا زیاد می‌کنند یکی را از دور خارج یا وارد می‌کنند نفت مال ما است اما سیاستش در دست دیگران است این چنین سرمایه‌ای مایه دردسر است بنده از چند سال قبل شعار تکیه بر اقتصاد منهای نفت را با مسئولین کشور در میان گذاشتم آن‌ها هم انصافاً استقبال کردند

❖ مقدار تراز بازرگانی منفی در صورت عدم فروش نفت

۷۰. شاخص امنیت شغلی

قوانین طوری تنظیم شود و سیاست‌های اجرایی طوری ترتیب داده شود که کارگر هم احساس امنیت شغلی کند و هم احساس کند که ارزش کار او فهمیده شده است ... از طرف دیگر هم طوری عمل نشود که سرمایه‌گذار از استخدام کارگر احساس وحشت کند ... هم امنیت شغلی کارگر و هم دستیابی او به حقوق حقه خود

❖ درصد احساس امنیت شغلی کارگران و کارمندان مبتنی بر نمونه‌های آماری

۷۱. شاخص اقتصاد مقاومتی

من عرض میکنم اینجا هم بایست ستاد مقابله‌ای با شرارت این دشمن در مجموعه‌ی اقتصادی تشکیل بشود؛ وزارت خارجه باید پشتیبانی کند، باید به‌صورت همراه کمک کند لکن بایست در مرکز اقتصادی دولت این ستاد تشکیل بشود و این کار را دنبال کنند. البته اقتصاد مقاومتی علاج همه‌ی اینها است که باید با جدّیت دنبال بشود ... جزو سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و خصوصیات اقتصاد مقاومتی، درون‌زایی است؛ درون‌زایی یعنی تولید ثروت به‌وسیله‌ی فعالیت درونی کشور انجام بگیرد؛ چشم به بیرون نباشد نگاهمان به بیرون نباشد. در طول سالهای گذشته، در دولتهای مختلف چندبار میخواستند از بانک جهانی یا صندوق بین‌المللی پول، وام بگیرند بنده نگذاشتم؛ جلویش را گرفتم؛ مقدمات را فراهم کرده بودند که این کار را انجام بدهند. اینکه ما از بیگانه طلب بکنیم و متعهد در مقابل بیگانه بشویم این خطای بزرگی است؛ باید اقتصاد درون‌زا باشد ... یک مسئله‌ی مهمی که امروز مطرح است، مسئله‌ی اقتصاد است؛ من اینجا این را هم عرض بکنم. همه مسئولین و مطلعین و آگاهان و آحاد مردم شاید معتقدند که امروز یکی از مسائل اصلی کشور مسئله‌ی اقتصاد کشور است. خوب برای اصلاح اقتصاد کشور چه کار باید کرد؟ یک راه تکیه‌ی به مردم است؛ [یعنی] اقتصاد مقاومتی ... آنها تحریم میکنند، ما بایستی اقتصادمان را درونی کنیم، درون‌زا کنیم، اقتصاد مقاومتی کنیم تا تحریم اثر نکند. اقتصاد مقاومتی را مسئولان محترم جدّی بگیرند به زبان اکتفا نکنند؛ اقتصاد مقاومتی با واردات بی‌رویه نمیسازد، با ضعف تولید

نمیسازد؛ تولید داخلی را قوی کنند. ادارات حکومتی و دولتی محصول داخلی را بر محصول خارجی مشابه ترجیح بدهند. یک خریدار مهم بازار، دستگاه‌های دولتی هستند که همه چیز می‌خرند، همه چیز لازم دارند؛ آنچه تولید داخلی است، آن را ترجیح بدهند. مردم به تولید داخلی اقبال کنند. همه‌ی اینها باطل السحر تحریم دشمن است ... مسئولان اقتصادی، اقتصاد مقاومتی را جدی بگیرند. تولید داخلی، منع واردات جلوگیری از قاچاق؛ اینها آن اولی‌هایش است ... یکی از سیاستهای اقتصاد مقاومتی همین است؛ گسترش صادرات و گسترش ظرفیتهای صادراتی ما تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیتهای اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط. پیشتازی اقتصاد دانش بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش بنیان در منطقه. محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استانها و به کارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور. استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی. سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آنها در ایجاد ارزش، بویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقاء آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه. افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص. تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید (مواد اولیه و کالا). مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه ریزی برای ارتقاء کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید. اصلاح و تقویت همه‌جانبه‌ی نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی. حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش افزوده و با خالص ارزش‌آوری مثبت توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به منظور انتقال فناوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج. افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیتهای تولید نفت و گاز، بویژه در میادین مشترک. افزایش ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع. صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه‌ی دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زاید. اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی. افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از

صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت. شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه. تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان سازی آن بویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی. دولت مکلف است برای تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با هماهنگ‌سازی و بسیج پویای همه‌ی امکانات کشور، اقدامات زیر را معمول دارد: - شناسایی و بکارگیری ظرفیت‌های علمی، فنی و اقتصادی برای دسترسی به توان آفندی و اقدامات مناسب. - رصد برنامه‌های تحریم و افزایش هزینه برای دشمن. - مدیریت مخاطرات اقتصادی از طریق تهیه طرح‌های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به هنگام در برابر مخاطرات و اختلال‌های داخلی و خارجی. شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار. افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن

❖ میزان عدم حساسیت اقتصاد کشور به تغییرات اقتصاد جهانی

۷۲. شاخص عدالت مالیاتی

اصلاح نظام مالیاتی در جهت: برقراری عدالت در گرفتن مالیات، توجه به ضرورت تولید، و سرمایه‌گذاریهای تولیدی و ایجاد انگیزه‌های مردمی در پرداختن مالیات و افزایش نسبت مالیات در درآمدهای دولت ... مالیات یک امر الزامی و شرعی است و در جامعه اسلامی دولت در صورتی که لازم بداند باید از درآمدها مالیات بگیرد کسانی هستند که با داشتن درآمدهای کلان از زیر این وظیفه شرعی الزامی که به نفع کشور و برای طبقات کم‌درآمد و در خدمت مصالح اسلامی است استنکاف می‌کنند باید راهی پیدا کنید و نگذارید این طور بشود ... در جامعه ما باید در همه ذهن‌ها و فکرها جا بیافتد که منع مالیات و منع ادای حق عمومی دولت و ملت یک خلاف و یک گناه است مسئولان دولتی باید تلاش کنند که مالیات را بخصوص از کسانی که ثروت‌های زیادی دارند و مالیات آن‌ها در وضع کشور مؤثر است استنقاذ کنند

❖ تفاوت نسبت «مالیات به درآمد» اقشار مختلف؛ کمترین تا بیشترین

۷۳. شاخص واردات قاچاق

رواج قاچاق یک معضل بزرگ است تولید داخلی را به شکست می‌کشاند پدیده قاچاق و قاچاق‌فروشی ضربه به اقتصاد و هویت ملی کشور و همه برنامه‌ریزی‌هاست این از لحاظ شرعی یک عمل ممنوع و حرام قطعی است چون موجب فساد است جای مقابله با فساد قاچاق فقط مرزها نیست جنس قاچاق را باید دنبال کرد تا آنجایی که در معرض فروش قرار داده می‌شود جنس قاچاق تولید داخلی را تضعیف اشتغال ناسالم را ترویج و اشتغال سالم را محدود می‌کند بخش بازرگانی و بخش تولید و صنعت می‌توانند به هم کمک کنند بازرگانی کشور می‌تواند در خدمت ترویج تولیدات داخلی قرار گیرد ... قاچاقچیان کلان

هم عامل تهدیدند زیرا تجارت و داد و ستد سالم کشور را تهدید می‌کنند دولت و مسئولان خود را در قبال این مسائل موظف می‌دانند مردم هم باید کمک کنند ... لازمه انباشته شدن ثروت حرام در یک جا گود افتادن و خالی شدن کیسه عده دیگری است در کنار او ... بنده در این یکی دو سال اخیر تلاش مفصلی را برای وادار کردن دستگاه‌ها چه قضایی چه مجریه به مبارزه با قاچاق شروع کرده‌ام قاچاق چیز عجیبی است و همین مفسد ازش در می‌آید

❖ نسبت واردات بدون مجوز به کل واردات

۷۴. شاخص تولید داخلی

هر جا که می‌توانید در داخل کشور تولید کنیم بایستی این را بر استفاده از مصنوعات خارجی ترجیح بدهیم هر چیزی که در داخل کشور تولید می‌شود برای ما مبارک‌تر از مشابه خارجی آن است حتی اندکی بهتر از آن‌که از دست دیگری و دروازه‌ای از دروازه‌های کشور وارد بشود در زمینه‌های کار اقتصادی عمده تلاش را باید روی تولید برد اساس مسأله تولید است ببینید در کدام نقطه از مجموعه مقررات کشور مزاحم با تولید وجود دارد آن را علاج کنید ... امروز حقیقتاً زمینه تولید در کشور وجود دارد و ما مدیران متخصصان فناوران خوب و استعدادهای درخشان و بالا و دل‌های گرم داریم

❖ نسبت کالاهای داخلی موجود در بازار نسبت به کالاهای خارجی

۷۵. شاخص خودکفایی کشاورزی و دامپروری

در بخش کشاورزی و دامداری که یکی از بخش‌های مهم ماست اساس توجه باید این باشد که ما در محصولات اصلی مصرفی کشور به خودکفایی برسیم در باب کشاورزی و کشاورزان آنچه در کشور ما بسیار مهم است این است که این ملت عزیز و سربلند در امر تغذیه و تهیه مواد غذایی اصلی خود نباید به بیرون مرزها هیچ احتیاجی داشته باشد ... دستگاه کشاورزی برای کشور ما بسیار مهم است چون امنیت غذایی برای کشوری بزرگ پرجمعیت و دارای هدف‌های بلند بسیار مهم است لذا بخش کشاورزی و دامداری ما یک بخش ویژه و استثنایی است و همه باید برای آن تلاش کنند ... کشاورزی یکی از اساسی‌ترین محورهای توسعه در کشور ماست یک چیز حاشیه‌ای نیست کشاورزی پایه و زیربنا و اساس است

❖ نسبت محصولات کشاورزی و دامی و لبنی داخل به کل مصرف

۷۶. شاخص بیکاری

مسأله اشتغال مسأله بزرگ و مهمی است حقیقتاً بایستی این بخش از دولت مورد تأیید جدی و همکاری حقیقی همه قرار بگیرد البته یک بخش هم نیست فقط وزارت کار نیست همه بخش‌های اقتصاد تقریباً به نحوی در مسأله اشتغال سهیم و شریکند همه باید کمک کنند ... مسئولان باید سالی چندصد هزار فرصت شغلی به وجود آورند تا بتوانند جوانانی را

که عازم و آماده میدان کار هستند به کار وارد کنند تولید شغل کار آسانی نیست برنامه‌ریزی و تلاش و خیال راحت می‌خواهد ... بر اثر نبودن کار و اشتغال و درآمد نباید به حق جمع کثیری از مردم که دچار این آفتند ظلم شود و از خیرات جامعه محروم شوند چون بیکاری فاصله بین طبقات و فاصله بین فقیر و غنی را روزبه‌روز بیشتر می‌کند عده‌ای را روزبه‌روز بیشتر به ته دره‌های فقر می‌راند ... اگر هر دولتی همت بگمارد و تکیه‌گاه اصلی‌اش را مثلاً مسأله اشتغال یا سروسامان دادن به تولید صنعتی و کشاورزی قرار دهد یقیناً مردم در طول چهار سال اثرش را می‌بینند

❖ تعداد افراد بدون شغل نسبت به کل جمعیت توانا برای اشتغال

۷۷. شاخص تأخیر پروژه‌های دولتی

زمان پروژه‌ها خیلی طولانی است یکی از خصوصیات دولت کار بودن این خواهد بود که ما تلاش کنیم زمان پروژه‌ها را کوتاه کنیم و این می‌شود البته همیشه ما وقتی از وزرا می‌پرسیم چرا زمان پروژه‌ها این قدر طولانی است باید سه سال طول بکشد اما هشت سال طول می‌کشد و این برای کشور خسارت دارد همه تقصیرها را گردن سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و بانک مرکزی می‌اندازند و می‌گویند این‌ها نکردند شاید هم واقعاً حق با آن‌هاست بالاخره روز از نو و روزی از نو باید کاری بشود که هر چه ممکن است این زمان‌ها را کوتاه کنید

❖ میانگین میزان تأخیر اتمام پروژه‌ها از زمان پیش‌بینی شده

انفال و محیط زیست

۷۸. شاخص عدالت زیست محیطی

مسئولان باید همّت کنند تا بتوانند این عدالت مورد نظر اسلام را در همه ابعاد - در ابعاد قضایی در ابعاد اقتصادی در تقسیم منابع ثروت ملی و فرصت‌های گوناگون و در همه چیزهایی که در کشور برای انسان‌ها اهمیت دارد - اجرا کنند عدالت برای همه و عدالت برای همه شئون یعنی عدالت اقتصادی عدالت سیاسی عدالت اجتماعی و عدالت اخلاقی

❖ فرصت برابر برای بهره‌مندی از ثروت‌های زمین

۷۹. شاخص حفظ محیط زیست

ما باید بتوانیم با برنامه‌ریزی‌های دقیق با مدیریت قوی و با اصرار و جدیت در کار خودمان را از تضییع خسارت‌بار منابع حیاتی و طبیعی مانند درخت و آب و خاک نجات دهیم برای ما مسأله محیط زیست یا حفظ منابع طبیعی مسأله‌ای تجملاتی و درجه دو نیست یک مسأله حیاتی است مسأله کویرزدایی و بیابان‌زدایی باید جزو کارهای اساسی باشد و در

برنامه جدی قرار گیرد ... تدوین برنامه‌ی جامع به منظور رعایت تناسب در اجرای طرح‌های سد و آبخیزداری و آبخوانداری و شبکه‌های آبیاری و تجهیز و تسطیح اراضی، و حفظ کیفیت آب و مقابله با خشکسالی و پیشگیری از سیلاب و بازچرخانی و استفاده از آب‌های غیرمعارف و ارتقاء دانش و فنون و تقویت نقش مردم در استحصال و بهره‌برداری ... ایجاد عزم ملی بر احیای منابع طبیعی تجدید شونده و توسعه‌ی پوشش گیاهی برای حفاظت و افزایش بهره‌وری مناسب و سرعت بخشیدن به روند تولید این منابع و ارتقاء بخشیدن به فرهنگ عمومی و جلب مشارکت مردم در این زمینه. شناسایی و حفاظت منابع آب و خاک و ذخایر ژنتیکی گیاهی - جانوری و بالا بردن غنای حیاتی خاکها و بهره‌برداری بهینه بر اساس استعداد منابع و حمایت مؤثر از سرمایه‌گذاری در آن. اصلاح نظام بهره‌برداری از منابع طبیعی و مهار عوامل ناپایداری این منابع و تلاش برای حفظ و توسعه‌ی آن. گسترش تحقیقات کاربردی و فن‌آوری‌های زیست‌محیطی و ژنتیکی و اصلاح گونه‌های گیاهی و حیوانی متناسب با شرایط محیطی ایران و ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی و تقویت آموزش و نظام اطلاع‌رسانی

❖ افزایش مترمربع جنگل‌ها و مراتع و دریاچه‌ها و رودخانه‌ها

بهداشت و سلامت

۸۰. شاخص عدالت درمانی

مسئولان باید همّت کنند تا بتوانند این عدالت مورد نظر اسلام را در همه ابعاد - در ابعاد قضایی در ابعاد اقتصادی در تقسیم منابع ثروت ملی و فرصت‌های گوناگون و در همه چیزهایی که در کشور برای انسان‌ها اهمیت دارد - اجرا کنند عدالت برای همه و عدالت برای همه شئون یعنی عدالت اقتصادی عدالت سیاسی عدالت اجتماعی و عدالت اخلاقی

❖ بهره‌مندی یکسان از فرصت‌های بهداشت و درمان

۸۱. شاخص رشد بهداشت و درمان

ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، درمانی و توانبخشی سلامت مبتنی بر اصول و ارزش‌های انسانی - اسلامی و نهادینه سازی آن در جامعه. ارتقاء نظام انتخاب، ارزشیابی و تعلیم و تربیت اساتید و دانشجویان و مدیران و تحول در محیط‌های علمی و دانشگاهی متناسب با ارزش‌های اسلامی، اخلاق پزشکی و آداب حرفه‌ای. آگاهسازی مردم از حقوق و مسئولیت‌های اجتماعی خود و استفاده از ظرفیت محیط‌های ارائه مراقبت‌های سلامت برای رشد معنویت و اخلاق اسلامی در جامعه. تحقق رویکرد سلامت همه جانبه و انسان سالم در همه قوانین، سیاست‌های اجرایی و مقررات با رعایت: اولویت پیشگیری بر درمان. روزآمد نمودن برنامه‌های بهداشتی و درمانی. کاهش مخاطرات و آلودگی‌های تهدید کننده سلامت مبتنی بر شواهد معتبر علمی. تهیه پیوست سلامت برای طرح‌های کلان توسعه‌ای. ارتقاء شاخص‌های سلامت برای دستیابی به جایگاه اول در منطقه آسیای جنوب غربی. اصلاح و

تکمیل نظامهای پایش، نظارت و ارزیابی برای صیانت قانونمند از حقوق مردم و بیماران و اجرای صحیح سیاستهای کلی. ارتقاء سلامت روانی جامعه با ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی، تحکیم بنیان خانواده، رفع موانع تنش آفرین در زندگی فردی و اجتماعی، ترویج آموزشهای اخلاقی و معنوی و ارتقاء شاخصهای سلامت روانی. ایجاد و تقویت زیرساختهای مورد نیاز برای تولید فرآوردهها و مواد اولیه دارویی، واکسن، محصولات زیستی و ملزومات و تجهیزات پزشکی دارای کیفیت و استاندارد بینالمللی. ساماندهی تقاضا و ممانعت از تقاضای القائی و اجازه تجویز صرفاً بر اساس نظام سطحبندی و راهنماهای بالینی، طرح ژنریک و نظام دارویی ملی کشور و سیاستگذاری و نظارت کارآمد بر تولید، مصرف و واردات دارو، واکسن، محصولات زیستی و تجهیزات پزشکی با هدف حمایت از تولید داخلی و توسعه صادرات. تأمین امنیت غذایی و بهرهمندی عادلانه آحاد مردم از سبد غذایی سالم، مطلوب و کافی، آب و هوای پاک، امکانات ورزشی همگانی و فرآوردههای بهداشتی ایمن همراه با رعایت استانداردهای ملی و معیارهای منطقه‌ای و جهانی. تفکیک وظایف تولید، تأمین مالی و تدارک خدمات در حوزه سلامت با هدف پاسخگویی، تحقق عدالت و ارائه خدمات درمانی مطلوب به مردم به شرح ذیل: تولید نظام سلامت شامل سیاستگذاریهای اجرایی، برنامه ریزیهای راهبردی، ارزشیابی و نظارت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. مدیریت منابع سلامت از طریق نظام بیمه با محوریت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همکاری سایر مراکز و نهادها. تدارک خدمات توسط ارائه کنندگان خدمت در بخشهای دولتی، عمومی و خصوصی. هماهنگی و ساماندهی امور فوق مطابق ساز و کاری است که قانون تعیین خواهد کرد. افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبتهای جامع و یکپارچه سلامت با محوریت عدالت و تأکید بر پاسخگویی، اطلاع رسانی شفاف، اثربخشی، کارایی و بهرهوری در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح بندی و ارجاع از طریق: ترویج تصمیمگیری و اقدام مبتنی بر یافتههای متقن و علمی در مراقبتهای سلامت، آموزش و خدمات با تدوین استانداردها و راهنماها، ارزیابی فناوریهای سلامت، استقرار نظام سطحبندی با اولویت خدمات ارتقاء سلامت و پیشگیری و ادغام آنها در نظام آموزش علوم پزشکی. ۲-۸- افزایش کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبتهای سلامت با استقرار و ترویج نظام حاکمیت بالینی و تعیین استانداردها. ۳-۸- تدوین برنامه جامع مراقبتی، حمایتی برای جانبازان و جامعه معلولان کشور با هدف ارتقاء سلامت و توانمندسازی آنان. ۹- توسعه کمی و کیفی بیمه‌های بهداشتی و درمانی با هدف: ۱-۹- همگانی ساختن بیمه پایه درمان. ۲-۹- پوشش کامل نیازهای پایه درمان توسط بیمهها برای آحاد جامعه و کاهش سهم مردم از هزینه های درمان تا آنجا که بیمار جز رنج بیماری، دغدغه و رنج دیگری نداشته باشد. ۳-۹- ارائه خدمات فراتر از بیمه پایه توسط بیمه تکمیلی در چارچوب دستورالعملهای قانونی و شفاف به گونهای که کیفیت ارائه خدمات پایه درمانی همواره از مطلوبیت لازم برخوردار باشد. ۴- تعیین بسته خدمات جامع بهداشتی و درمانی در سطح بیمه‌های پایه و تکمیلی توسط وزارت بهداشت و درمان و خرید آنها توسط نظام بیمه‌های و نظارت مؤثر تولید بر اجرای دقیق بستهها با حذف اقدامات زاید و هزینه‌های غیرضروری در چرخه معاینه، تشخیص بیماری تا درمان. ۵-۹- تقویت بازار رقابتی برای ارائه خدمات بیمه درمانی. ۶-۹- تدوین تعرفه خدمات و مراقبتهای سلامت مبتنی بر شواهد و بر اساس ارزش افزوده با حق فنی واقعی یکسان برای بخش دولتی و غیردولتی. ۷-۹- اصلاح نظام پرداخت مبتنی بر کیفیت

عملکرد، افزایش کارایی، ایجاد درآمد عادلانه و ترغیب انگیزه‌های مثبت ارائه کنندگان خدمات و توجه خاص به فعالیتهای ارتقاء سلامت و پیشگیری در مناطق محروم. ۱۰- تأمین منابع مالی پایدار در بخش سلامت با تأکید بر: ۱-۱۰- شفاف سازی قانونمند درآمدها، هزینه‌ها و فعالیتهای آنها. ۲-۱۰- افزایش سهم سلامت، متناسب با ارتقاء کیفیت در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، از تولید ناخالص داخلی و بودجه عمومی دولت به نحوی که بالاتر از میانگین کشورهای منطقه باشد و اهداف سند چشمانداز تحقق یابد. ۳-۱۰- وضع عوارض بر محصولات و مواد و خدمات زیانآور سلامت. ۴-۱۰- پرداخت یارانه به بخش سلامت و هدفمندسازی یارانه‌های بهداشت و درمان با هدف تأمین عدالت و ارتقاء سلامت بویژه در مناطق غیربرخوردار و کمک اختصاصی به اقشار نیازمند و دهکهای پایین درآمدی. ۱۱- افزایش آگاهی، مسئولیت پذیری، توانمندی و مشارکت ساختارمند و فعالانه فرد، خانواده و جامعه در تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت با استفاده از ظرفیت نهادها و سازمانهای فرهنگی، آموزشی و رسانه‌های کشور تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. ۱۲- بازشناسی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه نمودن طب سنتی ایران. ۱-۱۲- ترویج کشت گیاهان دارویی تحت نظر وزارت جهاد کشاورزی و حمایت از توسعه نوآوریهای علمی و فنی در تولید و عرضه فرآورده‌های دارویی سنتی تحت نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. ۲-۱۲- استاندارد سازی و روزآمد کردن روشهای تشخیصی و درمانی طب سنتی و فرآورده‌های مرتبط با آن. ۳-۱۲- تبادل تجربیات با سایر کشورها در زمینه طب سنتی. ۴-۱۲- نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر ارائه خدمات طب سنتی و داروهای گیاهی. ۵-۱۲- برقراری تعامل و تبادل منطقی میان طب سنتی و طب نوین برای همافزایی تجربیات و روشهای درمانی. ۶-۱۲- اصلاح سبک زندگی در عرصه تغذیه. ۱۳- توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی حرفهای و دارای مهارت و شایستگیهای متناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور. ۱۴- تحول راهبردی پژوهش علوم پزشکی با رویکرد نظام نوآوری و برنامه ریزی برای دستیابی به مرجعیت علمی در علوم، فنون و ارائه خدمات پزشکی و تبدیل ایران به قطب پزشکی منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام.

❖ میانگین بهداشت و درمان نسبت به میانگین کشورهای توسعه یافته

فهرست منابع

بیانات یا ابلاغیه‌های مقام معظم رهبری در تاریخ‌های زیر:

۱۳۸۰ دی ۱۲ (۱۹)	۱۳۸۳ اردیبهشت ۱۲ (۱۳)	۱۳۹۲ اردیبهشت ۱۰ (۷)	۱۳۶۸ ۱ آذر (۱)
۱۳۷۲ مرداد ۱۲ (۲۰)	۱۳۷۰ اسفند ۱۲ (۱۴)	۱۳۸۰ تیر ۱۰ (۸)	۱۳۷۲ ۱ فروردین (۲)
۱۳۷۰ تیر ۱۳ (۲۱)	۱۳۸۰ اسفند ۱۲ (۱۵)	۱۳۶۹ خرداد ۱۰ (۹)	۱۳۷۵ ۱ فروردین (۳)
۱۳۹۵ شهریور ۱۳ (۲۲)	۱۳۷۰ آذر ۱۲ (۱۶)	۱۳۸۰ شهریور ۱۰ (۱۰)	۱۳۷۷ ۱ فروردین (۴)
۱۳۷۹ اردیبهشت ۱۴ (۲۳)	۱۳۷۹ آذر ۱۲ (۱۷)	۱۳۸۵ مهر ۱۰ (۱۱)	۱۳۸۰ ۱ فروردین (۵)
۱۳۷۷ اسفند ۱۴ (۲۴)	۱۳۷۰ بهمن ۱۲ (۱۸)	۱۳۸۰ مرداد ۱۱ (۱۲)	۱۳۹۷ ۱ فروردین (۶)

۱۳۷۱ خرداد ۳۰ (۶۴)	۱۳۷۱ خرداد ۱۴ (۲۵)
۱۳۸۱ شهریور ۳۰ (۶۵)	۱۳۸۰ خرداد ۱۴ (۲۶)
۱۳۸۰ اردیبهشت ۴ (۶۶)	۱۳۸۲ دی ۱۴ (۲۷)
۱۳۸۱ اسفند ۴ (۶۷)	۱۳۷۸ اردیبهشت ۱۵ (۲۸)
۱۳۶۹ دی ۴ (۶۸)	۱۳۸۹ تیر ۱۵ (۲۹)
۱۳۷۸ دی ۴ (۶۹)	۱۳۸۰ شهریور ۱۵ (۳۰)
۱۳۷۳ شهریور ۴ (۷۰)	۱۳۸۲ مرداد ۱۵ (۳۱)
۱۳۸۱ شهریور ۴ (۷۱)	۱۳۸۰ آذر ۱۶ (۳۲)
۱۳۷۵ فروردین ۴ (۷۲)	۱۳۷۱ دی ۱۷ (۳۳)
۱۳۸۰ شهریور ۵ (۷۳)	۱۳۹۳ فروردین ۱۸ (۳۴)
۱۳۸۲ شهریور ۵ (۷۴)	۱۳۸۰ دی ۱۹ (۳۵)
۱۳۷۶ اردیبهشت ۶ (۷۵)	۱۳۹۷ خرداد ۲ (۳۶)
۱۳۹۷ آبان ۶ (۷۶)	۱۳۷۶ شهریور ۲ (۳۷)
۱۳۷۲ دی ۶ (۷۷)	۱۳۷۷ شهریور ۲ (۳۸)
۱۳۹۶ دی ۶ (۷۸)	۱۳۷۸ شهریور ۲ (۳۹)
۱۳۷۹ بهمن ۷ (۷۹)	۱۳۷۹ اسفند ۲۰ (۴۰)
۱۳۷۴ تیر ۸ (۸۰)	۱۳۸۷ دی ۲۱ (۴۱)
۱۳۷۴ شهریور ۸ (۸۱)	۱۳۸۲ اردیبهشت ۲۲ (۴۲)
۱۳۷۵ شهریور ۸ (۸۲)	۱۳۸۲ مهر ۲۲ (۴۳)
۱۳۶۸ بهمن ۹ (۸۳)	۱۳۷۰ مرداد ۲۳ (۴۴)
	۱۳۹۵ مهر ۲۴ (۴۵)
	۱۳۷۹ آذر ۲۵ (۴۶)
	۱۳۷۹ اسفند ۲۶ (۴۷)
	۱۳۸۱ تیر ۲۶ (۴۸)
	۱۳۸۳ فروردین ۲۶ (۴۹)
	۱۳۹۶ مهر ۲۶ (۵۰)
	۱۳۸۰ اسفند ۲۷ (۵۱)
	۱۳۷۵ شهریور ۲۷ (۵۲)
	۱۳۸۰ اردیبهشت ۲۸ (۵۳)
	۱۳۸۹ بهمن ۲۹ (۵۴)
	۱۳۹۲ بهمن ۲۹ (۵۵)
	۱۳۹۶ بهمن ۲۹ (۵۶)
	۱۳۹۳ شهریور ۲۹ (۵۷)
	۱۳۷۰ خرداد ۳ (۵۸)
	۱۳۷۰ شهریور ۳ (۵۹)
	۱۳۷۲ شهریور ۳ (۶۰)
	۱۳۸۱ مهر ۳ (۶۱)
	۱۳۷۸ اردیبهشت ۳۰ (۶۲)
	۱۳۹۳ اردیبهشت ۳۰ (۶۳)

